

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΤΩΝ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΑΕΣΜΟΥ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ "Η ΤΡΙΝΑΘΟΣ" ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1998 • ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 78 • ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1985 • Δ/ΝΣΗ: ΔΩΔΩΝΗΣ 7 Τ.Κ. 45221 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Στα καθιστικά των σύγχρονων σπιτιών δεν ακούγονται φωνές, γέλια, κλάματα, τραγούδια απ' τα πολλά παιδιά της φαμίλιας. Η γνώριμη απαντοχή του γυρισμού των βλασταριών απ' τα παιγνίδια χάθηκε. Μαζί με τα παιδιά απ' τα σπύια φτερούγησε και η χαρά!

Απόμειναν στην ερημιά των τοίχων ανήμποροι γέροντες και η τηλεόραση που στην απόγνωση της δεν ξέρει τι λέει. Τί συμβαίνει; Από αμυλία οι οικογένειες απόμειναν χωρίς παιδιά, χωρίς ζωντανή χαρά, χωρίς ζωή, χωρίς συνέχεια. Έχουμε «φεύ» έντονο δημογραφικό πρόβλημα.

Έχουμε επίγνωση πλήρη και ενσυνείδητη κατανόηση της συμφοράς; Έτσι λέμε. Αλλά οι ενέργειές μας μαρτυρούν το αντίθετο. Το καίριο πρόβλημα του τόπου μας με τις εθνικές τους διαστάσεις μέχρι σήμερα δεν τέθηκε. Χωρίς να τεθεί πρόβλημα δεν λύνεται. Δεν εντοπίστηκε το μέγεθος του ολέθρου. Οι ειδήμονες δεν διατύπωσαν λύσεις για αξιολόγηση και επιλογή της πλέον λυσιτελούς. Ποιός τα λέει αυτά; Η πραγματικότητα.

Το δημογραφικό πρόβλημα, θέμα ζωής, ελευθερίας, προκοπής και επιβίωσης αντιμετωπίζεται με μυωπική οπτική «ελαφρά τη καρδιά» επιπόλαια, αστόχαστα.

Οι λόγοι που μας οδήγησαν στην εθνική κατάντια είναι πολλοί. Θυμίζουμε

λίγους για να γίνει αντιληπτό ίσως που πάμε: 1) Οικονομικοί, 2) Μεταναστευτικοί (εξωτερική και εσωτερική μετανάστευση), 3) Ο μαϊμουδισμός στους ρυθμούς του σύγχρονου βίου, 4) βιοθεωρητικοί κ.α. Αυτοί εστιάζουν την κορυφή του παγόβουνου. Ας τους δούμε λεπτομερέστερα.

1) Οι οικονομικοί λόγοι συνθέτουν το βασικό και ουσιαστικό αίτιο της ατεκνίας. Συχνά ακούγεται από έντιμους οικογενειάρχες: «Θέλω να κάνω πολλά παιδιά, αλλά πως να τα μεγαλώσω; Δεν έχω δουλειά». Ο άνθρωπος έχει απόλυτο δίκιο, άλλοι φταίνε και είναι πολλοί.

Τα ευκατάστατα ζευγάρια, αυτά που βρίσκονται σε καλή οικονομική κατάσταση, τί κάνουν; Τα περισσότερα έχουν χάσει το δρόμο της ζωής και δεν ξέρουν τι κάνουν. Βλέπουν τον κόσμο με περιορισμένες και μουνδιασμένες ικανότητες και η πραγματικότητα τους διαφεύγει τελείως. Αναζητούν την ευτυχία, την επιτυχία, την ζωή σε λάθος χώρους, εκεί όπου δεν υπάρχει. Πού μυαλό για παιδιά; Και το κακό

ΤΑ ΠΟΛΛΑ ΠΑΙΔΙΑ

Γράφει ο ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ

τ. ΛΥΚΕΙΑΡΧΗΣ

αυγατίζει.

2) Οι μεταναστευτικοί λόγοι (εξωτερική και εσωτερική μετανάστευση) στέρησαν τη χώρα μας από γόνιμο ανθρώπινο δυναμικό. Ερήμωσε η υπαίθρος χώρα, η ενδοχώρα, ρήμαξε ο τόπος! Οι περήφανες περιοχές των ξωμάχων και της κλεφτουργιάς που γεννούσαν πολλά παιδιά μαραζώνουν από την αδιαφορία της πολιτείας. Από τα πολλά παιδιά της ενδοχώρας πρόκοψαν: ευσεβείς κληρικοί, διαπρεπείς

φρών περιοδικών, των «φεμινιστικών» συλλόγων, του νομικού κατήφορου! αμβλώσεις, αποποινικοποίηση της μοιχείας κ.α. Δηλαδή μιλούν στα παιδιά μας οι «ώριμοι» μεταμφιεσμένοι!

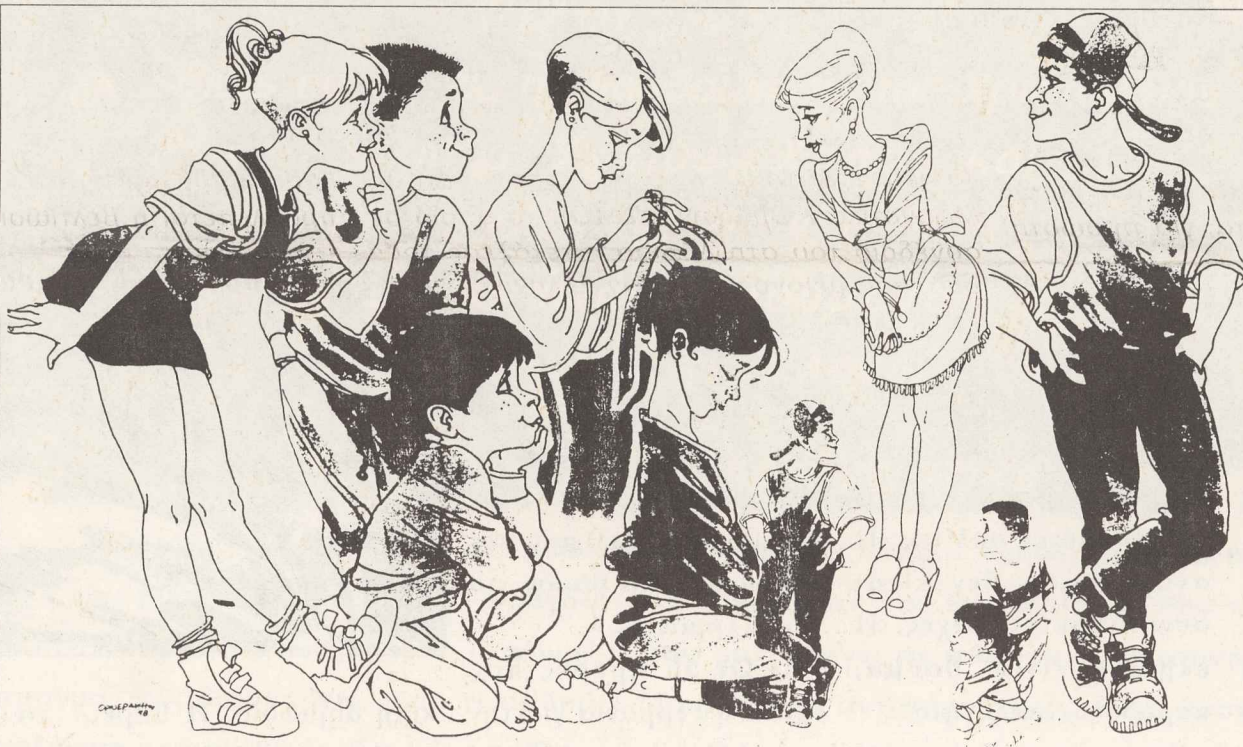
4) Οι βιοθεωρητικοί λόγοι, με άλλα λόγια η ποικιλία της υλοζωικής βιοθεωρίας που έχει σαθρό φλάμπουρο, οκνηρία, νωθρότητα, χαζοδιασκέδαση. Αυτά σε πρώτο στάδιο, έπονται: ναρκωτικά, ληστείες, φόννοι... Κάθε νέος που κλείνεται στον «κορυδαλλό» κλείνει ένα ελληνικό σπίτι!

Ποιός ευθύνεται για τα σύγχρονα δεινά; Ποιός ευθύνεται για τον υλικό και ηθικό ξεπεσμό; Ποιός ευθύνεται για την ατεκνία;

Ελάχιστες νύξεις, υπαινιγμούς κάνουμε στοι μείζον δημογραφικό πρόβλημα μήπως αφυπνιστούμε

από το λήθαργο, τη νάρκη της αμεριμνησίας.

Οι ήρωες του 1821 έκαναν το θαύμα τους όχι με λόγια, αλλά με τραγούδι και θυσίες σε καιρούς δυσχεύμερους και ξαναβρήκαμε εμείς οι Έλληνες την ελευθερία, την τιμή, την αξιοπρέπεια και τη θέση μας ανάμεσα στους ελεύθερους λαούς του κόσμου. Πώς πέτυχαν την ανάσταση του γένους; Κοντά στα μοναδικά δεινά: άγρια σκλαβιά, βάρβαρη, απάνθρωπη συμπεριφορά του Τούρκου δυνάστη, φτώχεια κ.α. τεκνοποιούσαν, έκαναν παιδιά. Τότε το 70% του Ελληνικού πληθυσμού

Τα πολλά παιδιά, ευτυχία!

Σκίτσο Σπύρου Ορνεράκη

επιστήμονες, ηρωικοί στρατιωτικοί, άριστοι καλλιτέχνες, έντιμοι έμποροι, εργατικοί τεχνίτες, γεωργοί, εργάτες, γενικώς νομοταγείς και ευπόληπτοι πολίτες.

Κακά τα ψέματα την επαχθία και τα προβλήματά της την βλέπουν οι αρμόδιοι της πολιτείας «άγνη και υπόθεση χαμένη». Δεν διαθέτουν τον ανδρισμό να το πουν, το μαρτυρεί η σιωπή και τα λάθη τους.

3) Ο μαϊμουδισμός στους ρυθμούς του σύγχρονου βίου έχει τις επιπτώσεις του στη λάιλαπα της κοινωνίας μας, την ατεκνία. Πλείστα όζουν. Σύγχυση, ρευστότητα και ανεπάρκεια συνθέτουν το σκαρίφημα της σύγχρονης κατάντιας. Μέσα σ' αυτή την αχλύ άντε να μιλήσεις, αν μιλήσεις, με νέους ικανούς, αξιόλογους ανθρώπους, γεμάτους όνειρα, ενθουσιασμό και αφοσιωμένους στον τίμιο αγώνα για μια ευτυχισμένη οικογένεια και προκομμένη πατρίδα. Αν τομήσεις θα θεωρηθείς: βλίτο, ανόητος, αμβλύνοιος.

Στους νέους μας μιλούν, ή μάλλον παραμιλούν οι ξενόφερτοι τρόποι ζωής των τηλεοράσεων, των ελα-

ήταν πολύτεκνοι. Οι ταγοί τους ήταν φωτεινά παραδείγματα. Ο φλογερός ρασοφόρος Παπαφλέσσας είχε 19 αδέρφια. Ο Γέρος του Μωριά, ο Αθανάσιος Διάκος και ο Μακρυγιάννης 12, ο Κανάρης 7, ο Μιαούλης 5, ο Καλόγερος Σαμουήλ 11, ο Καποδίστριας 8, η Σουλιώτισσα Δέσπω είχε δίπλα της ολόκληρο ασκέρι θυγατέρες και εγγόνια! Και πόσοι και πόσοι άλλοι που κράτησαν τον τόπο όρθιο!

Ο τρόπος θεώρησης των δοσμένων στους διάφορους τομείς του τόπου μας και του καιρού μας έχει χάσει την ευπρέπιά του. Οι σωστοί άνθρωποι έβλεπαν τα πράγματα του τόπου μας με τα μάτια του «ημετέρου» κι όχι του «εγώ». Σήμερα βλέπουμε τα τεκταινόμενα με τις παρωπίδες του στομαχιού μας. Η πλευρά της αλήθειας ίσως είναι γνωστή. Η πλευρά της πράξης όλων μας είναι απαράδεκτη για τους ίδιους, τα παιδιά μας, την πατρίδα, την ιστορία και τον πολιτισμό μας. Ο καθένας ας βάλει το χέρι στην καρδιά κι ας κάνει το χρέος του.

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ

Η 28η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΚΑΙ Η ΕΥΡΩΠΗ

Γράφει ο **ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ**
τ. **Λυκειάρχης**

Η ροή του χρόνου επισημαίνει δρώμενα, ιστορικούς σταθμούς, λάμψεις και ανταύγειες που φωτίζουν την πορεία του ανθρώπου για μία αξιοβίωτη, έντιμη, ευπρεπή ζωή.

Το πνεύμα του ηρωισμού και της θυσίας υποθέτει: πίστη, αγώνες, θυσίες, χαρές και συγκινήσεις.

Οι ιστορικές φωταύγειες του πολυπαθού και πολυβασανισμένου λαού μας διδάσκουν τα έθνη: ποιοί είμαστε, χωρίς σχόλια και λεζάντες, όπως σαλεύουν τα φύλλα του πλάτανου κοντά στη βρυσομάνα.

Το θρόνισμα της ιστορίας ελάχιστοι το θεωρούν, το ακούν, το κατανοούν, το εκτιμούν, το αξιολογούν. Άλλοι κάνουν, προσποιούνται, υποκρίνονται, ότι δεν βλέπουν. Σ' αυτούς χρωστάμε την παραπλάνηση, την σύγχυση, το έρεβος. Αυτού του είδους η τύφλωση έχει επιδημικό χαρακτήρα στις ημέρες μας.

Η διεθνής πρακτική χρησιμοποιεί ευρέως την εθελουφλία ως ελιγμό, πλάγια ενέργεια, στα χθόνια σχέδιά τους. Όλα αυτά ξεμακρύνονται από ηθική, τιμή και ευπρέπεια.

Το «POSTULATUM» μιλάει ξεκάθαρα για πτώση των διαχρονικών ηθικών αξιών, για πτώση του ανθρώπου. Δεν παρατηρείται ούτε απόχρωση ανθρωπιάς στις σύγχρονες συμπεριφορές των λαών!

Εφέτος γιορτάζουμε στους χώρους των πλατειών και στις καρδιές μας την επέτειο της 28ης Οκτωβρίου 1940.

Τότε τα ραδιόφωνα λιγοστά. Δεν χρειαζόταν. Η είδηση του ξεσηκωμού των Ελλήνων ήταν σπιτσία. Ο πατέρας, ο αδερφός, η λεβεντιά και η δύναμη της φαρμίας πήγαιναν για το μέτωπο. Η πιο συνταρακτική είδηση κοντά μας, σε πρόσωπα κατάδικά μας, στο αίμα μας. Σε τούτη τη γή, στον τόπο μας, κυριαρχεί ο νόμος της λευτεριάς, όσο η ανάσα μας.

Η θέληση όλων των Ελλήνων διατυπώθηκε από τον τότε πρωθυπουργό της χώρας στον Ιταλό κατακτητή με λακωνική άρνηση: Όχι!

Τα περήφανα και δοξασμένα Ηπειρωτικά βουνά δεν είναι μια όμοια γεωγραφική περιοχή. Η 28η Οκτωβρίου 1940 δεν είναι μόνο σηματοδοτικό γεγονός. Οι ξυπόλητοι και άοπλοι φαντάροι μας δεν είναι συνηθισμένοι οπλίτες. Η αναμέτρηση δεν είναι συνηθισμένες μάχες. Η έκβαση είναι θαύμα, παράδοξο, ανεξήγητο!

Εκείνο που κάνει εντύπωση, είναι η ψυχή του Έλληνα. Ο όρος ψυχή είναι αρχαίος Ελληνικός με ιστορική και πολιτιστική πορεία χιλιετιών. Το ουσιαστικό ψυχή (αρχ. ψυχή = ψύχω = φυτό) σημαίνει την άυλη ουσία του σώματός μας, το κύριο στοιχείο και την αιτία της ζωής. Κοντολογίς ψυχή είναι η ζωτική πνοή μας. Ο όρος είναι πολυσήμαντος, σημαίνει ακόμη την συναισθηματική και ηθική υπόσταση του ανθρώπου, γενικώς της ζωής του.

Με την ψυχή τους οι άοπλοι Έλληνες του 1940 έδειξαν στην οικουμένη ποιός είναι ο Έλληνας του

εικοστού αιώνα. Ίσως, απaráλλακτος με τους τριακόσιους του Λεωνίδα των Θερμοπυλών, των Ακριτών του Βυζαντίου, των αρματολών και κλεφτών του 1821. Οι θυσίες τους γίνονται ορόσημο σ' όλο τον κόσμο!

Με απλά λόγια: ποιά είναι η συμβολή της Ελλάδος στον Β' παγκόσμιο πόλεμο; Θα τη θυμίσουμε, γιατί στον καιρό μας τα ευνόητα γίνονται δυσνόητα.

1) Με την αντίσταση των Ελλήνων τον 1940 εναντίον του Άξονα, η Αγγλία που ήταν απροετοίμαστη για τον πόλεμο κατόρθωσε να οργανώσει την άμυνα της στην Αίγυπτο και στη Μέση Ανατολή.

2) Η Ιταλία με την ήττα που υπέστη από την Ελλάδα έπαυσε να είναι υπολογίσιμη δύναμη στην εξέλιξη του πολέμου και στο εξής είναι βάρος για τους Γερμανούς.

3) Οι 55 ημέρες που έχασε η Γερμανία για την επιχείρησή στην Ελλάδα την καθυστέρησαν στην εφαρμογή του σχεδίου «Βαρβαρόσσα» και δεν κατόρθωσε να κυριεύσει την Μόσχα.

4) Ενίσχυσε το ηθικό φρόνημα των άλλων λαών και κατέδειξε την αξία που έχει η αντίσταση προκειμένου να υπερασπίσει κανείς την ελευθερία του.

Οι Ευρωπαίοι όλα αυτά λεκτικά, φραστικά, με προφορικό και γραπτό λόγο τα αναγνωρίζουν για τα προσχήματα. Στην πράξη, στις συμπεριφορές, στη διεθνή πρακτική όχι μόνο τα λησμονούν, αλλά τα υβρίζουν, τα προσβάλλουν, τα πολεμούν,

τα προηλακίζουν!!!

Συγκεκριμένα: Η χώρα μας μέλος της Ενωμένης Ευρώπης με μοναδική προσφορά στην ιστορία, τον πολιτισμό χιλιετιών στην υψηλή δεινοπαθεί, υποφέρει, τυραννιέται από την αχαλίνωτη τουρ-

νων, των Αρμενίων και των Κούρδων κάτω από τα απαθή βλέμματα των Ευρωπαίων!

Κατά τα άλλα οι φίλοι και εταίροι μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαίοι κόπτονται γις τις ελευθερίες των λαών και

κήκη θηριωδία. Η Βόρειος Κύπρος στενάζει κάτω από την μπότα του Τούρκου κατακτητή, του γνωστού Αττίλα.

Το Αιγαίο καθημερινώς και συχνώς υφίσταται επιθέσεις στον εναέριο χώρο της από τα Τουρκικά αεροπλάνα. Κάθε έννοια διεθνών συνθηκών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων καταρρακώνεται, εξευτελιζεται.

Η κορύφωση της τουρκικής θηριωδίας είναι η παρανοϊκή απαίτηση Ελληνικών εδαφών, νησίδων κ.λπ.

Στο μωσαϊκό της τουρκικής παραφροσύνης είναι η γενοκτονία, η μεθοδική και ολοκληρωτική εξόντωση των Ελλή-

των ανθρώπων δικαιώματα. Τρίζουν τα κόκκαλα των Ελλήνων ηρώων του 1940 παρατηρώντας από τον άλλο κόσμο τις φρικαλεότητες των βαρβάρων Μογγόλων της Ανατολής.

Παρά ταύτα η 28η Οκτωβρίου είναι ένας μέγας ιστορικός σταθμός της Ελληνικής και της παγκόσμιας Ιστορίας. Οι Έλληνες, όπου γης, στους αγώνες και τις θυσίες των ηρώων του '40 βρίσκουν τιμή, θυσίες και ανθρωπιά, απαραίτητα στοιχεία έντιμου βίου στους χαλεπούς καιρούς που περνάμε.

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ

ΟΜΟΝΟΙΑ

Γράφει ο **ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ**
τ. **Λυκειάρχης**

Το πιο απίστευτο επιχείρημα, που πλείστοι χρησιμοποιούν για να δικαιολογήσουν λεκτικά την όποια θέση τους, είναι η ομολογία πως ξέρουν τι πάει να πει ομόνοια και πως δέχονται, αποδέχονται, παραδέχονται τη δύναμή της.

Εδώ πρόκειται για ολοφάνερη σύγχυση ανάμεσα στη γνώση και την πράξη, την συμπεριφορά, το φέριμο. Ορισμένες φορές φτάνουμε σε σημείο πνευματικής παρακμής. Αυτό μαρτυρούν οι πράξεις μας!

Ομόνοια δεν είναι ένας όποιος όρος, δεν είναι όποια λέξη με αδιαφανές, με θολό, με ρευστό περιεχόμενο. Η ομόνοια είναι πνευματική αρχοντιά, όχι εντυπωσιακή βαρυτιμία, αλλά σε ψυχική. Η ομόνοια είναι σύμπνοια, ομοφροσύνη, ομοφρονία, ενότητα. Αποδοχή της ομόνοιας και συμπεριφορά διχόνοιας σημαίνει όχι λάθος, αλλά έγκλημα στην προκοπή μας.

Ο όρος ομόνοια είναι αρχαιοελληνικός. [αρχ. ομόνοια<ομόνος<ομού-νός-νούς] και σημαίνει ομοφροσύνη, σύμπνοια, διάθεση για αρμονική συμβίωση. Το ρήμα ομονοώ σημαίνει ζω με ομόνοια, συμφωνώ, μονιάζω.

Η ομόνοια είναι συνταύτιση, σύμπτωση γνώμων και ανταλλαγή συναισθημάτων και διαθέσεων. Η ομόνοια είναι το μεγαλείο της ανθρωπιάς!

Σωστά, αλλά ο καθέ-

νας βλέπει τα πράγματα με τα δικά του ματογυάλια, με τη δική του αντίληψη, με το δικό του μυαλό. Σαφώς το ίδιο πράγμα, όσοι το βλέπουν, το βλέπουν κάπως αλλιώς, αλλά οι μυαλωμένοι το βλέπουν στις πραγματικές διαστάσεις, ιδίω. Η απλούστευση βοηθά την προσέγγιση της αλήθειας, δεν είναι η ίδια η αλήθεια. Η πραγματικότητα έχει την ιδιαιτερότητά της. Προσεγγίζουμε συχνά το πρόβλημα. Ή το λύνουμε ή ζούμε με τις αναποδιές του. Όταν αποφασίσουμε να δώσουμε λύση σωστή, οι λύσεις είναι πολλές. Τότε επιλέγουμε την πιο σωστή. Ποιός τα λέει αυτά; Η λογική.

Η ομόνοια είναι κοινωνική αρετή. Είναι το θεμέλιο της κοινωνίας, της πόλης, του χωριού, του συνοικισμού. Κοινωνικά σχήματα αιώνων: η φαρμία, το σχολείο, η κοινότητα, η πολιτεία με ομόνοια μεγαλούργησαν με διχόνοια αφανίστηκαν. Τα παραδείγματα περιτεύουν και είναι γνωστά στους πάντες.

Η ομόνοια είναι δύναμη δημιουργική, δύναμη προκοπής, δύναμη αξιοβίωτης ζωής. Όπου υπάρχει η ευχή της ομόνοιας εκεί δημιουργούνται οίπρουποθέσεις για πραγματικά μεγάλα έργα. Αυτά τα γνώριζαν οι πρόγονοί μας οι Αρχαίοι Έλληνες. Ο πατέρας της ατομικής θεωρίας, ο Δημόκριτος, έλεγε: «Απ' ομοιοείδους τα μεγάλα έργα». Ο μέγας φιλόσοφος Πλάτων τόνισε πως: «ούτε το χρυσάφι, ούτε το διαμάντι έχουν τόση λάμψη, όσο η ομόνοια, ανάμεσα στους ενάρετους ανθρώπους».

Η αξία της ομόνοιας είναι αυταπόδεικτη, δεν χρειάζεται άλλες αποδείξεις. Αν δούμε την ιστορία, την Ελληνική μακρόχρονη ιστορία, θα παρατηρήσουμε: Μονοιασμένοι οι Έλληνες νίκησαν κατά τους Περσικούς πολέμους,

την επανάσταση του 1821 και τον Ελληνοϊταλικό πόλεμο του 1940-41. Αντιθέτως η διχόνοια προκάλεσε πλήθος συμφορές και οδήγησε στην καταστροφή του Έθνους μας. Οι αρχαίοι Έλληνες συχνά πολεμούσαν μεταξύ τους. Το αποτέλεσμα, εξαντλήθηκαν μεταξύ τους και τελικά υποδουλώθηκαν στους Ρωμαίους.

Ο αγώνας των ατόμων μεταξύ τους, η άμιλλα, η ευγενική πάλι είναι φυσική. Οι Έλληνες μονοιάζουμε απέναντι στον εχθρό της Πατρίδας.

Την ίδια ομόνοια δεν έχουμε συχνά σε καιρούς ειρήνης. Μερικές ομάδες σ' ένα κοινωνικό σύνολο, σ' ένα χωριό, συνασπίζονται κατά της άλλης. Το παράξενο, το ακατανόητο, το ανόητο στην όλη υπόθεση είναι πως έχουμε όλοι τον ίδιο στόχο, αντιφρονούντες και όταν δεν βρίσκουμε τα κατασκευάζουμε, τα

σκηνοθετούμε, τα επινοούμε. Η πράξη επικώς χαρακτηρίζεται απαράδεκτη και φτάνουμε στις έχθρες, στις αντεγκλίσεις, στις λογομαχίες, ακόμη και στα πάθη. Και η ομοφυχία: Πάει περίπατο, κατά το κοινώς λεγόμενο.

Τα «ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

Κάνουμε μια κάποια προσέγγιση στο θέμα για να φωτίσουμε τις κακοτοπιές της διχόνοιας και την προκοπή της ομόνοιας που μας οδηγεί σε σύμπνοια, σε συνεργασία, σε προκοπή. Μακριά από αντιπαραθέσεις, αυτό βροντοφωνάζει το συμφέρον όλων μας. Μακριά από φανατισμούς, αυτό διατυμπανίζει ο κοινός σκοπός μας. Μακριά από μισαλλοδοξίες, αυτό επιβάλλει η σύνεση.

Ανάγκη έχουμε από ομόνοια. Αυτό είναι το συμφέρον μας, το όφελος, το διάφορο όλων μας.

Τα κεφαλοχώρι μας, Καλαρρύτες είναι σαλόνι ιστορικό και πολιτιστικό με μέγεθος, εύρος, αρχοντιά και μοναδικότητα. Η προσέγγισή του είναι δυσχερής, δύσκολη, γεμάτη εμπόδια. Το μεγαλύτερο εμπόδιο είναι ο εαυτός μας!

Σ' αυτό το σαλόνι χωράμε όλοι, είμαστε όλοι αφεντικά και δουλευταδες και πρέπει να μπούμε περήφανοι, εργατικοί, πρόσχαροι, γελαστοί. Όλοι έχουμε να προσφέρουμε: άλλοι πολλά, άλλοι λίγα, ανάλογα με τις δυνατότητές του ο καθένας.

Για όνομα του Θεού, όχι σαν εχθροί, αλλά σαν αδέρφια, όπως και είμαστε. Το χωριό μας έχει, δόξα τω Θεώ σημαντικές δυνάμεις δια πρεσβειών του Αγίου Νικολάου, προστάτου του χωριού και του Συνδέσμου μας, όλα θα πάνε καλά με ομόνοια, με σύμπνοια, με ομοφροσύνη.

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ

ΠΟΙΗΣΗ

ΒΡΟΝΤΟΥΝ ΤΗΣ ΠΙΝΔΟΥ ΟΙ ΚΟΡΦΕΣ

ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΜΠΟΛΕΤΗΣ

Α' Βροντούν της Πίνδου οι κορφές
κι αντιλαλούν τα καταράχια
πλαγιές βογγούν, σπηλιές και βράχια
κι ως τ' άστρα φτάνουν οι φωτιές.

Και των Ελλήνων τα παιδιά
σαν αετοί χυμούν στη μάχη.
Κάθε κορφή κι αεροράχη
φωτίζει τώρα η λευτεριά.

Μα με χαλύβδινη καρδιά
και το χαμόγελο στο στόμα,
κρατούνε τ' άγιο τούτο χώμα
μια φούχτ' αμούστακα παιδιά.

Στρατοί βαρβάρων δεν πατούν,
φουσάτ' αν είν' κι αν είναι πλήθη,
τα γρανιτένια μας τα στήθη
στέκουν φραγμοί και τους κρατούν.

Λαοί και χώρες στη σκλαβιά
σκύβουν κι αγκομαχούν οι τόποι-
στη ματωμένη την Ευρώπη-
κατ' από σύννεφα βαριά.

Ούνοι, Βουλγάροι, Αλβανοί,
τα σύνορά μας κι αν μαυρίζουν,
εδώ πεθαίνουν, δε λυγίζουν
και δεν τρομάζουν στη θανά.

Λυσσάν οι λύκοι του βορρά,
μ' αδάμαστ' η Ελλάδα στέκει,
λόγχι, ντουφέκι, αστροπελέκι,
καινούριο φως κάθε φορά.

Τιμή σ' αυτούς που βροντερά
είπανε τ' Όχι κάποια μέρα,
τιμή σ' εκείνους που «Αέρα»
με στήθη φώναξαν γερά.

Β' Βροντούν της Πίνδου οι κορφές
κι αντιλαλούν τα καταράχια,
πλαγιές βογγούν, σπηλιές και βράχια
κι ως τ' άστρα φτάνουν οι φωτιές.

Κι αστραφύτ' η λόγχι κι αντηχεί
μια τρομερή ιαχή «Αέρα»...
Σαν τούτη τη μεγάλη μέρα
άλλη δε γνώρισε η ψυχή.

Οι Μακεδόνες πολεμάν
πλάι με πλάι με τους Θρακιώτες
και τους Βορειοηπειρώτες
σ' εξάισια έφοδο χυμάν.

Αρκάδια, Ζάλογγα, Ψαρά
κι Ομηρικών μαχών εικόνες,
Φεύγουν, σκορπάν, οι λεγεώνες...
Δάκρυα μας φέρνει η χαρά.

Και Θερμοπόλες ζουν Εκεί
και δόξες των Βουλγαροκτόνων
και ξαναλάμπει φως αιώνων
από μιά σπίθα Ελληνική.

Λευκών Αγγέλων στρατιές
κι η Παναγιά ήταν κοντά μας
και φύλαγε τα βήματά μας
απ' όλες τις κακοτοπιές...

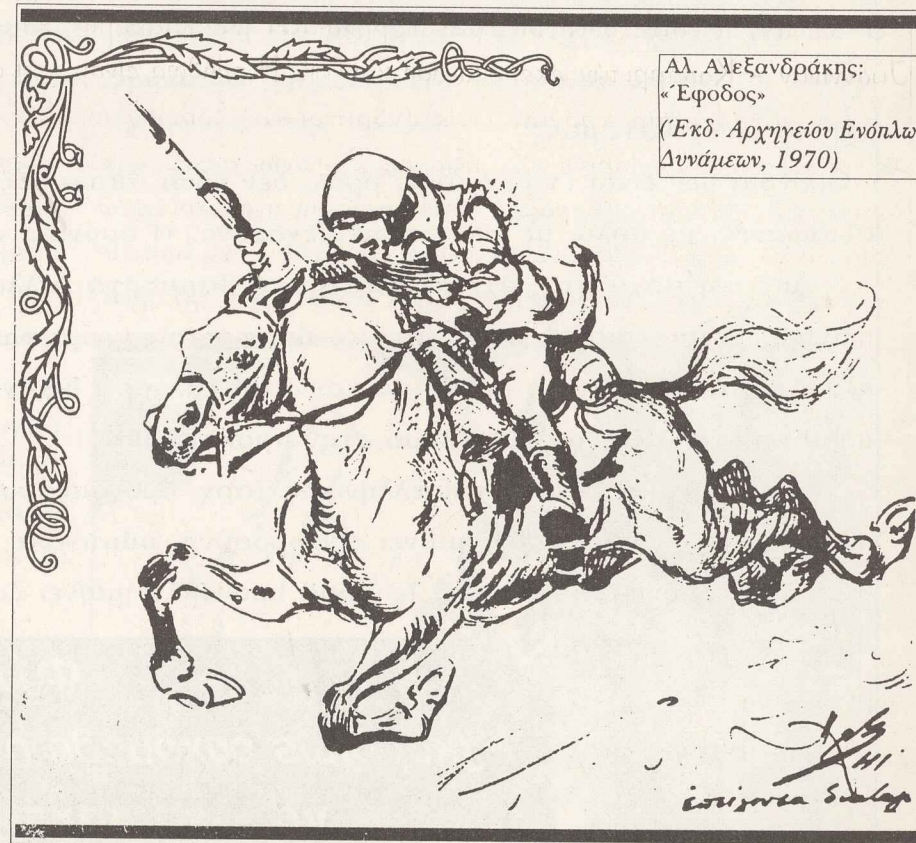
- Κάταστρο σάβανο. Σιγή...
Εάφνου σπαθιά σπιδάν, ντουφέκια,
οράματα κι αστροπελέκια-
θρόλους λαμπρούς γεμίτ' η Γη.

Μηνύματα που ζωντανά
θα μένουν μέσα μας για πάντα:
Ερσέκα, Άγιοι Σαράντα,
καινείς ποτέ δεν τα ξεχνά.

Συνέχεια στη σελ. 5

Στον τόπο μας με

Τα νιάτα του '40

Αλ. Αλεξανδράκης:
«Έφοδος»
(Εκδ. Αρχηγείου Ενόπλων
Δυνάμεων, 1970)

Στα περήφανα
βουνά της Ηπείρου
παιζόταν η έκβαση
της λευτεριάς, της
τιμής και της περηφάνειας
του τόπου μας. Παιδιά του
Δημοτικού Σχολείου των
Καλαρρυτιών τότε εμείς το
1940.

Το σχολείο μας είχε
4 (τέσσερις) δασκάλους,
πολλά παιδιά και λειτουργούσε
πρότυπα με Διευθυντή τον
αειμνήστο δάσκαλο Κώστα
Κατοάνο, πατέρα του τ. Λυκει-
άρχη Χαρίλαου Κατοάνου. Την
είδη-ση για τον πόλεμο μας

την έδωσε ο οεβαστός μας
Κατοάνος. Δεν την πολυκαταλάβε-
με, αλλά μόνεσσε οιωπηλά
κοιτάζοντας ο ένας τον άλλον
στα μάτια. τι θα μας
ξημέρωνε;

Πρωινές ώρες. Το χωριό
είχε ξυπνήσει απ' τα κοκκάρια
και τα γεύματα των σκύλων
στους περαστικούς. Ο ήλιος
καλημέριζε σκυθρωπός τις
Νύφες της Πουλιάνας, το
Μεζάρο, τον Πρέσοο, τους
Ξωμάχους, τα ζωντανά και
τα παλληκάρια του χωριού
μας που κατηφόριζαν για
το μέτωπο, τη μάχη της
Ελλάδος.

Όλοι ενθουσιασμένοι, με
το χαμόγελο στα

χείλη χαιρετούσαν οικείους,
φίλους και γνωστούς. Ανεμ-
νήμεντο μυστήριο σε μας,
παιδάκια τότε, να ξεκινούν
τα νιάτα μας για το μέτωπο,
για τις μάχες, για τη θυσία
της ζωής τους με γέλιο!

Πίσω τα παλληκάρια
άφηναν σπιτι, τους δικούς
τους, τη δουλειά τους, τα
πάντα. Χωρίς βαρυγκώμια,
δυσφορία, σκυθρωπιά, κα-
τήφια. Έκαναν το χρέος
προς την πατρίδα, την φαμί-
λια, τον εαυτό τους, γιατί
είχαν ψυχή!

Τιμή και δόξα στους
στρατιώτες του '40 που
θυσιάσαν τη ζωή τους
για να ζήσουμε εμείς
ελεύθεροι με ψηλά το κεφάλι.

Το ζιδιώπουρο στο χωριό

Στο κεφαλοχώρι μας, Καλαρρύτες,
η διαμονή είναι έξοχη όλο το χρόνο.
Κοντά στην περήφανη Πίνδο, τους
Ξωμάχους, την ανεπανάληπτη
φύση, όλα είναι ευφρόσυνη
και γελασπά. Όσοι έχουν
εμπειρίες της παραμονής
στο χωριό μπορούν να μας
απαδείσουν πλείστα βιώμα-
τα που μαρτυρούν τον λόγο
το αληθές. Ιδιαίτερη
ποχή βίου στο αρχοντοχώρι
μας έχει το φερόπουρο. Όλα
τα πάντα γύρω μας έχουν
την μαγεία της ομορφιάς
και την υποβολή του μεγαλείου
της φύσης, της γαλήνης
και της ξεκούρασης. Οι
μέρες κυλούν γρήγορα
σαν το γάργαρο νερό
στο αλάκι της ξεχωρισμένης
βροσμάνας. Τα σαββατο-
κύριακα το τοπίο αλλάζει.
Τα μαγαζιά παρουσιάζουν
κίνηση, κόσμο, κουβέντα
και φαγοπότι. Είναι οι
Καλαρρυτιώτες που δουλεύουν
στις πόλεις και ανεβαίνουν
για μια ανάσα στο χωριό
μας. Στα ύψη της Πίνδου
όλα κυλούν με τους
δικούς τους απερίγραπτους
ρεθμούς που μόνο το
λάλημα της πέριξ της Κρό-
νας αντιστάθμίζει,
ισοορροπεί.

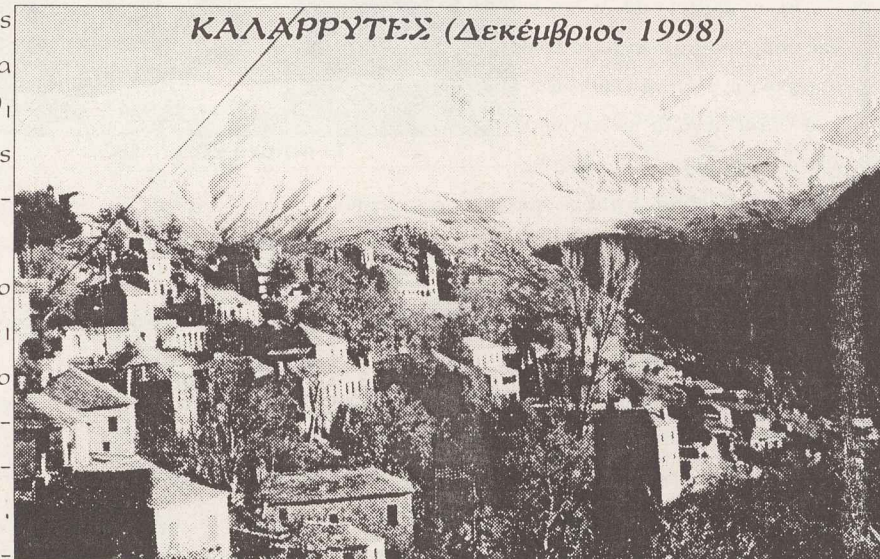
Ο καλός γείτονας

Βαρύ φθινόπωρο. Βροχές
και καταγίδες σάφρωναν
τα χυλιντερίμα και τα
ρέματα έσερναν για το
ποτάμι σκουπίδια και ότι
έβρισκαν στο διάβα τους:
κούτσουρα, πέτρες, ράκη.
Στο σπιτικό του Χριστόφορου
θλίψη και κατήφια. Άρρωστος
ο πατέρας και φάρμακα
διέταξε ο γιατρός. Αλλά
που φαρμακείο; Φάρμακα
είχαν τα Γιάννια. Έπρεπε
κάποιος να πάει ποδαρόδρομο
πολλές ώρες. Πού να τον
βρεις; Στην ανάγκη
φαίνονται οι φίλοι. Βρέθηκε
ο καλός ο γείτονας. Ο
πραγματικός όμως
έκανε τη νύχτα μέσα
στη βροχή και τη λάσπη
και τα φάρμακα έφτασαν
στο χωριό. Ίσως
ρωτήσει κανείς: Πόσα
χρήματα πήρε; Δεν θα
το πιστέψετε κι όμως
είναι αληθινό. Δεκάρα.
Φαίνεται δεν είχε
ανάγκη. Εδώ είναι η
λεβεντιά και η ομορφιά
της πράξης. Είχε
μεγάλη οικονομική
ανάγκη, αλλά δεν
δέχτηκε δεκάρα. Το
περιστατικό είναι
πραγματικό. Συνέβη
στα μαύρα χρόνια της
κατοχής. Τότε, ίσως
πει κανένας, άλλες
εποχές, άλλοι άνθρωποι.
Σήμερα χάθηκαν
τέτοιες χειρονομίες
ανθρωπιάς. Λάθος
εκτίμησης. Ευτυχώς
και σήμερα, υπάρχουν
καλοί γείτονες με
αλτρουισμό, με φιλαλληλία,
φιλανθρωπία, με
ανυστερόβουλη φροντίδα
για το καλό των άλλων,
των γειτόνων, των
συμπατριωτών, των
συνανθρώπων. Είναι
πολλά και ευχάριστα
τα σύγχρονα δρώμενα
της φιλαλληλίας. Ο
Θεός να τους έχει
καλά. Στις μέρες
μας, σάφως γκαρίζε,
δεν είναι όλα γύρω
μας τοπία της
φρίξης, υπάρχουν
άνθρωποι με λεβεντιά,
ανορετότητα και
ανθρωπιά!

τους ανθρώπους μας

Η ολοκλήρωση του δρόμου

Ο δρόμος, η οδική
σύνδεση μας παρουσιάζει
μια ιδιαίτερη κίνηση
και ζωή. Η αλήθεια
είναι πως άνθρωποι
που ξέρουν την αξία
της διαμονής στις
δροσιές της Πίνδου
πηγαίνονται στο
χωριό. Λειτουργούν
ξενώνας, κακοτεχνίες
που πρέπει να
λείψουν. Οι βελτιώσεις
κρίνονται αναγκαίες.
Από το ποτάμι
μέχρι το χωριό ο
δρόμος παραμένει
χωματό δρόμος.
Θέλει δια-

ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ (Δεκέμβριος 1998)

χαιρόνται, την
καλοϊκίζουν. Το
μεγάλο εμπόδιο
για το χωριό είναι
το υπόλοιπο του
δρόμου από το
ποτάμι Καλαρρυ-
τινός ως το χωριό.
Ο κ. Νομάρ-
χος Γιαννίνων
γυρίζει άριστα
το δέμα από
πλείστες επι-
σκεπτικές
επισκέψεις. Είναι
ο μόνος που
ενδιαφέρεται
ειλικρινά για
το δρόμο από
τη μεριά της
πολιτείας. Ο κ.
Νομάρχας, επι-
σπεύσατε τις
ενέργειές σας
για το καλό των
Καλαρρυτινών και
γενικής της
Πατρίδας μας
που έχει άμεση
ανάγκη να ανα-
πτύξει το ορεινό
τμήμα της
χώρας μας, αυτή
η βρυσσάνα της
κοινοβίας μας.

πλάτνωση σε
ορισμένα σημεία
και σαφώς
τεχνικά: αυλάκια,
στηθαία, τοιμη-
στοιμήνες. Αυτά
δομικά κατασκευά-
σματα πρέπει να
γίνουν πριν
δρηνίσουμε
δύματα. Τα
τελευταία χρόνια
το χωριό

μαγαζιά, όπου
βρίσκεσαι φαγνιό
καλό της ύρας.
Σπίτια γυρίζο-
νται και το πλέον
ευχάριστο κτί-
σμα καινούρια! Όλο
το χωριό είναι
ένα εργοτάξιο. Είναι
απίστευτη η τόσο
μεγάλη κοσμο-
συρροή. Όλοι τη
βλέπουν, την
νυνίας μας.

Ο προφορικός
μας λόγος συχνά
διανθίζεται από
παροιμίες, τη σοφία
του πολεμικού
και πολυπάθου
λαού μας.

Το ουσιαστικό
παροιμία [αρχ. παροιμία=παροιμος=παρά+οίμος=δρόμος]
σημαίνει λαϊκό
απόφθεγμα, που
αλληγορικά ή
ειρωνικά εκφράζει
μιαν εμπειρικά
βεβαιωμένη
αλήθεια.

Οι παροιμίες
μας οδηγούν στο
κεφαλοχώρι της
αυτογνωσίας της
ζωής. Πίσω μας
έχουμε το σπίτι
μας και μπροστά
στα μάτια μας τον
κόσμο. Κυρίαρχη
φιγούρα στα
σχήματα της
καθημερινότητας
ο άνθρωπος. Ποιός
άνθρωπος; Εμείς
οι ίδιοι και οι
γύρω μας. Δεν
χαζεύουμε πολύ,
γιατί το
σκαλοπάτι από
την αδιαφορία
τρίζει και
τρομάζουμε. Πριν
κατέβουμε
πήραμε μαζί μας
απ' την κουβέντα
με τους συνανθρώ-
πους λίγες
παροιμίες. Τις
θυμίζουμε.

1) Αετός μάχες δεν πιάνει

Η παροιμία λέει: οι
μεγάλοι άνδρες, οι
συνετοί άνθρωποι
και αληθινά
δημιουργικοί
δεν ασχολούνται
με μηδαμικά
έργα, ούτε είναι
μικρολόγοι.

2) Κλαίει η αλεπού, που πήρε ο αετός την κλώσσα

Η παροιμία
χρησιμοποιείται
για τους υποκριτές
και ιδιοτελείς,
που εκφράζουν
δήθεν τη
συμπάθειά τους
προς κάποιον
που αδικήθηκε,
ενώ στην
πραγματικότητα
στενοχω-
ριούνται, γιατί
δεν πρόλαβαν
αυτοί να
κανουν την
αδικία για το
συμφέρον τους.

3) Μην τον κλαις τον αετό, όπου πετά όταν βρέχει, μα κλαίει το μικρό πουλί όπου φτερά δεν έχει.

Ο σχολιασμός
δικός σας.

Ο ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΗΣ

Συνέχεια από τη σελ. 4

Γ' Βροντούν της Πίνδου
οι κορφές κι αντιλαλούν
τα καταράχια, πλαγιές
βογγούν, σπηλιές και
βράχια κι ως τ' άστρα
φτάνουν οι φωτιές.

Χαρά στους ήρωες,
πατάν το Γράμμο,
σπαν το Τεπελένι,
κάθε φαντάρος που
πεθαίνει μια νίκη
όλοι χαιρετάν.

Κι απ' άκρη σ' άκρη
σειέτ' η Γη στις
Κορυτσές τη νίκη,
τώρα φωνές
σαλπίγγων, μύρια
δώρα, λάφυρ' αφήσαν
στη φυγή.

Στιγμή ωραία και
τρανή που χίλια
χρόνια μέσα έχει.
Γειά χαρά σας
Γάλλοι, Τσέχοι,
Βέλγοι κι αδελφία
Βρετανοί.

Ο κόσμος όλος
ξηλάν τ' αθάνατα
καινούργια κλέη,
μια φλόγα την
Ελλάδα καίει,
φαράγγια, λόγγους
και βουνά.

Εκεί στο Γράμμο
περπατά η δόξα των
Ψαρών μονάχη.
Σε κάθε μαυρισμένη
ράχη τα παλληκάρια
μελετά.

Μες του πολέμου
τη βοή, μες τους
καπνούς, στην
άγρια λαύρα, της
λευτεριάς
χαϊδεύει η αύρα
την κάθε που
'σβησε πνοή.

Απ' των Ελλήνων
τα ιερά και τ' αγία
κόκκαλα βγαλμένη,
σ' όλη τη Γη,
στην Οικουμένη,
Χαίρε, ω χαίρε,
Ελευθερία.

Δ' Βροντούν της Πίνδου
οι κορφές κι αντιλαλούν
τα καταράχια. Πλαγιές
βογγούν, σπηλιές και
βράχια κι ως τ' άστρα
φτάνουν οι φωτιές.

Παιδιά Ελλήνων
το σπαθί δρεπάνι
κάποτε θα γίνει.
Χρυσό καρπό η Γη
θα δίνει. Χριστού
Αγάπη θ' απλωθεί.

Κι οι πολιτείες, τα
χωριά, σημείες κι
άνθη θα ντυθούν,
άνθη που δε θα
μαραθούνε κι
αιώνια θα 'χουν
ερωδιά.

Κι αν τρέμουν
τώρα οι καρδιές
και γυρ' απλώνεται
φοβέρα, μιά νέα
θ' ανατείλει
Μέρα κι οι λύπες
θα γενούν χαρές.

Παιδιά Ελλήνων
η ελιά πλάι στη
δάφνη εδώ
φυτρώνει ήλιος
λαμπρός
λύνει το χιόνι
κι η μπόρα
γίνεται αντήλια.

Παιδιά Ελλήνων
στον πλατύ δρόμο
που ανοίγεται
μπροστά μας,
πρώτη στους
πρώτους η γενιά
μας κι ηρωικοί
νέοι στρατοί.

Στρατοί χαράς,
ειρηνικοί, μ' αένα,
αλείρι και δρεπάνι,
χτίστες, εργάτες
και τσομπάνοι,
σε μιά ζωή
Χριστιανική.

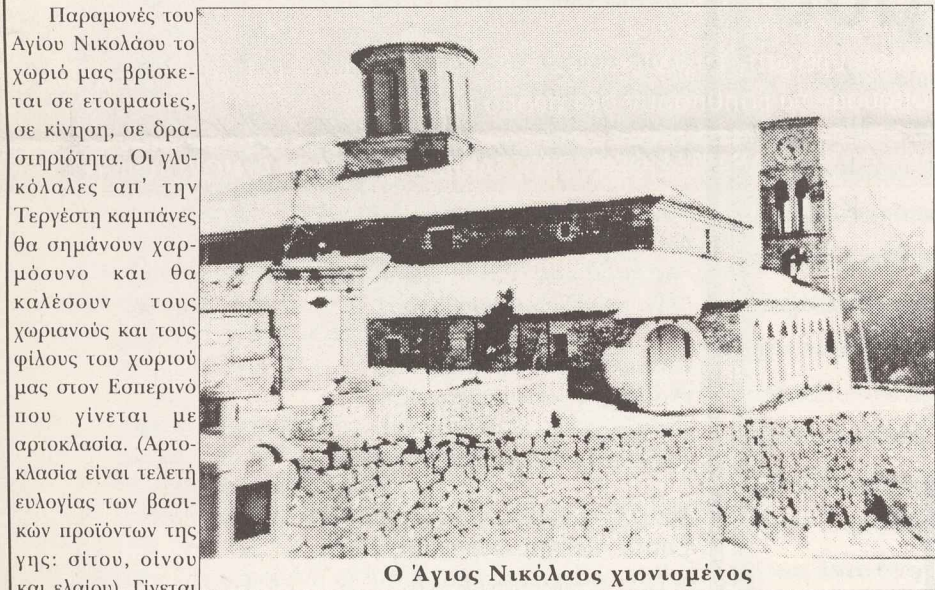
Κι όπως
στης Πίνδου
της βοή, ασ ακουστεί
πέρα ως πέρα:
Καλός του
θερισμού. «Αέρα».
Εμπρός στη
νέα μας ζωή.

Βροντούν της Πίνδου
οι κορφές κι αντιλαλούν
τα καταράχια. Πλαγιές
βογγούν, σπηλιές και
βράχια κι ως τ' άστρα
φτάνουν ιαχές.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΠΟΛΕΤΗΣ
«ΡΑΨΩΔΙΑ 1940-1946»
Εκδόσεις: «Η ΔΑΜΑΣΚΟΣ»

Στον τόπο μας, με τους ανθρώπους μας

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Ο Άγιος Νικόλαος χιονισμένος

Παραμονές του Αγίου Νικολάου το χωριό μας βρίσκεται σε ετοιμασίες, σε κίνηση, σε δραστηριότητα. Οι γλεκόλαες απ' την Τεργέστη καμινάδες θα σημάδουν γαρμόσουνο και θα καλέσουν τους χωριανούς και τους φίλους του χωριού μας στον Εσπερινό που γίνεται με αρτοκλασία. (Αρτοκλασία είναι τελετή ευλογίας των βασιικών προϊόντων της γης: σίτου, σίνου και ελαίου). Γίνεται κατάν τον Εσπερινό μεγάλων εορτών σε ανάμνηση της ευλογίας των πέντε άρτων από το Χριστό (Ματθ. ιδ' 19-20).

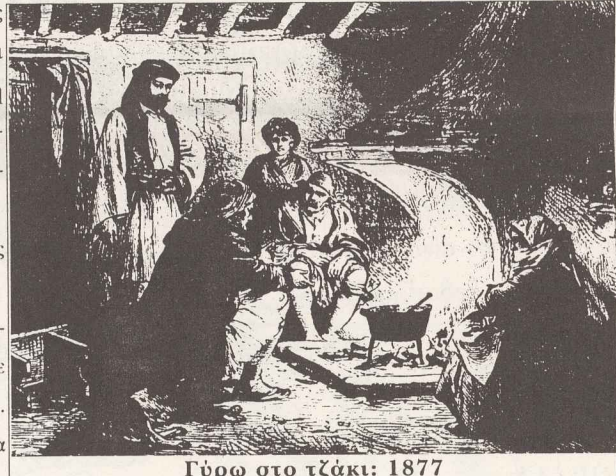
Την επομένη, ανήμερα της εορτής του Αγίου Νικολάου γίνεται μεγαλειοερμής Θεία Λειτουργία. Συμμετέχει όλο το χωριό, μόνιμοι κέτικοι, Καλαρρυτιώτες που ζουν και εργάζονται εκτός Καλαρρυτιών και πολλοί φίλοι του χωριού μας.

Ψυχική ανάταση, κατάνυξη, ορθόδοξη ινευματικότης! Οι παλαιοί ομολογούν συγκινημένοι: «εμνήσθημεν αρχαίων ημερών». Οι νέοι βιώνουν το μεγαλείο της Ορθοδοξίας.

Ευχόμεθα σε όλους: Χρόνια πολλά και παν δόρημα άνωθεν διά πρεσβειών του Αγίου Νικολάου επισκόπου Μύρων του θαυματουργού.

Στον καιρό μας, στις ημέρες μας που εκφράζουν μια άγρια, σπαρρακτική αγωνία για πολλά, με ασυνειδητοποιημένες διαστάσεις, κοντά στο Θεό θα βρούμε το χαμένο δρόμο μας.

ΤΟ ΤΖΑΚΙ

Γύρω στο τζάκι: 1877

Ο χειμώνας έχει τις χάρες και τις ομορφιές του. Οι άνθρωποι που ζουν στην ορεινή ενδοχώρα βιώνουν και χαίρονται ανεπανάληπτες συγκινησεις κοντά στο τζάκι.

Ας θυμηθούμε νοσταλγικές στιγμές.

Έξω χιονίζει. «Ο Άι-Νικόλας άσπρισε τα γένια του», λένε οι γερόντιοι. Πού να ξεμυτίσεις.

Στο τζάκι μεγάλα κούτσουρα και πουρνάρια πυροσιόξυλα

έχουν απλώσει μία φωτιά και μια θαλπωρή χάρμα.

Η γιαγιά, σεβάσμια γερόντισσα, μας λέει με τον μοναδικό συναρπαστικό τρόπο της ένα παραμύθι. Όλοι μας κρεμόμαστε απ' τα χείλη της.

Με τη γιαγιά ξεχάσαμε τη βαρυχειμωνιά, το πολύ χιόνι που αδελφωσε θάμνους και ξερολιθιές και σκέπασε σπιτία και λιθόστρωτα με κατάνεκο χιτών.

Και έρχεται η ώρα για κασκαβέλια, έτσι λέμε στο χωριό μας το ποπ κορν, δηλαδή τους ψημένους σπόρους καλαμποκιού που ψηνόνταν στον ψηστή του καφέ.

Οι μικρές οικογενειακές χαρές κοντά στο τζάκι μας γέμιζαν ευτυχία, χαρά, ο' ένα μωσαϊκό αθών συγκινησεων.

Οι χειμωνιάτικες ημέρες, τα ύψη της Πίνδου προσφέρουν ρυθμούς ευτυχίας και γνήσιας ευφροσύνης. Όλες οι χορδές του είναι μας τις αναπολούν με πραγματική συγκίνηση.

Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο

Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο του Ιερού Ναού του Αγίου Νικολάου Καλαρρυτιών αποτελείται από πιστούς, εργατικούς και νοικοκυραίους, δηλαδή συνετούς ανθρώπους.

Έχουν εντοσίσει τα προβλήματα της Κεντρικής Εκκλησίας του χωριού μας, τα αξιολόγησαν, δηλαδή τα κατέταξαν σύμφωνα με την αξία τους και ενεργούν να βρουν χρήματα από την πολιτεία και από τους ιδιώτες για να δώσουν λύσεις. Δουλεύουν γόνιμα. Παρουσιάζουν έργο!

Τα θέματα του Ιερού Ναού του Αγίου Νικολάου του κεφαλοχωριού μας έχουν μια ιδιαιτερότητα, είναι ξεχωριστά, μοναδικά, γιατί έγιναν από ανθρώπους κύρους, προσωπικότητας. Επομένως οι όποιες λύσεις απαιτούν μέγιστη προσοχή και να γίνουν από ειδήμονες. Μεγάλη φροντίδα να μη γίνει ζημιά.

Αυτή την αλήθεια την γνωρίζει άριστοτα το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο. Και οι ενεργείες του έχουν γνώμονα αυτή την πραγματικότητα. Τους συγχαίρουμε.

Ζούμε στην εποχή που ο πολύπαθος και πολυβασανισμένος λαός επιστρέφει στο Θεό. Ζούμε στην εποχή της επιστροφής στην Εκκλησία, στην Αγάπη του Χριστού.

Οι λίγες γραμμές είναι μια χειραγία στους άοκνους συγχωριανούς του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου που μοχθούν και στο χωριό μας που αναγνωρίζει τους κόπους τους.

Ευχόμεθα ο Θεός να τους χαρίζει υγεία και να τους ενδυναμώνει στο θαρρετό έργο τους.

Χριστούγεννα στο χωριό

Η δεσποτική εορτή της Γεννήσεως του Ιησού Χριστού που εορτάζεται κάθε χρόνο στις 25 Δεκεμβρίου προσφέρεται για τον καλύτερο εορτασμό στο χωριό, στο τζάκι, στην Εκκλησία με τους οικείους και τους χωριανούς, ιδιαίτερα με την Θεία Κοινωνία.

Τί να πρωτοθυμηθεί κανένας. Το αοεστωμένο τζάκι με το καλύτερο κούτσουρο για να γεννηθεί ο Χριστός στο σπίτι μας; Την κατανυκτική Θείας Λειτουργία στον Άγιο Νικόλαο; Την μαγειρεύσει μετά τον εκκλησιασμό; Τις καλόκαρδες και καλοσυνάντες ευχές που έβγαλαν γνήσιες και ανθρώπινες απ' την καρδιά μας; Το χρυσόψωμο; Τα κάλαντα;

Όλα αυτά και πολλά άλλα ήταν πτυχές της μοναδικής μας ορθοδοξίας, των ηθών και εθίμων του λαού μας, κοντολογίς ήταν συμπεριφορές ανθρωπιάς. Και για να μη ξεχνιόμαστε, ανθρωπιά λέμε τη συμπεριφορά, τη στάση που ταιριάζει σε αληθινό, σε ψυχικά καλλιεργημένο άνθρωπο.

Οι αντιδράσεις των χειμώνων με τα χιόνια, τα κρύα, δεν μπόρεσαν ποτέ να μειώσουν την μέγιστη λάμψη, τη σωτήρια λύτρωση και την ευφροσύνη των Χριστουγέννων στο κεφαλοχώρι της Πίνδου Καλαρρύτες.

Τα φτερά μας περφόσανα στο πέταγμα της εντυχίας, της χαράς και της προκοπής. Μ' αυτό τον ψυχισμό ψάλλουμε όλοι με κατάνυξη: «Η Παρθένος σήμερα τον υπερσείουν τίκτει...». Χρόνια Πολλά.

Γενέθλια

Η δημιουργία εφημερίδα του κεφαλοχωριού μας: «ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ» με το 79ο φύλλο που χαίρεται, εισέρχεται με τη βοήθεια του πανάγαθου Θεού στο δέκατο τρίτο χρόνο της προσφοράς της.

Τα «Καλαρρυτιώτικα Νέα» είναι ένα σαλόνι γνήσιο Ελληνικό. Προσφέρει το πατροπαράδοτο γλυκό της κούτσας με νερό από τη βρύση του Παράσχη. Λαχτάρα και καημός μας να ζήσουμε, να δημιουργήσουμε, να χαρούμε τη ζωή ως γνήσιοι Έλληνες.

Γνωρίζουμε ότι η προσπάθειά μας είναι δύσκολη, δύσκολη, ίσως και απρόσιτη. Ζούμε σε μια εποχή χωρίς εισμό και τα μάτια μας έχουν χάσει τον πραγματικό προσανατολισμό τους. Η δημιουργία της καρδιάς χέρσα.

Όραμα μέσα στη νύχτα τα «ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ».

Δεν είμαστε μόνι. Κοιτά μας ο Θεός. Κοντά μας εσείς. Οι Καλαρρυτιώτες, όσον γης, οι φίλοι του κεφαλοχωριού μας και η πολιτεία για την ηθική και υλική συμπαράσταση. Σας ευχαριστούμε από καρδιάς όλους. Βρισκόμαστε στην αρχή της πορείας, με τη βοήθεια όλων να συνεχίσουμε.

Ο ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΗΣ

ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

Αγαπητοί συμπατριώτες και φίλοι των Καλαρρυτιών, ορμώμενοι από την πλούσια παράδοση του χωριού μας και συνειδητοποιώντας το βάρος της ευθύνης για την αντικειμενική παρουσίασή της, ξεκινούμε απ' αυτό το φύλλο της εφημερίδας μας φιλόδοξα μια προσπάθεια με σκοπό να ζωντανέψουμε μέσα από τις αναφορές μας όλα όσα οι παλιότεροι βίωσαν έντινα, ήθη, έθιμα, συνήθειες της καθημερινής, απλής, αλλά και τόσο μεσιτής χωρικής ζωής τους.

Ταυτόχρονα όμως, επιδιώκουμε να γνωρίσουμε όλα τα παραπάνω και στους νεότερους πατριώτες μας (στους οποίους συγκατελέγονται και οι γράφοιτες) με την πεποίθηση ότι έτσι συμβάλουμε στη διατήρηση της πολιτισμικής πολιτισμικής κληρονομιάς, που όπως θεωρούμε, αποτελεί υποχρέωσή μας προς τους προγόνους μας, που μας την κληροδότησαν, αλλά και εγγύηση για το ιστορικό μας μέλλον.

Για να φανούμε, ωστόσο, συνεπείς απέναντι στην προσπάθειά μας αυτή, ευελπιστούμε στην ευγενική συμπαράστασή σας με την παραχώρηση χρήσιμων πληροφοριών και οποιωνδήποτε άλλων στοιχείων και ερεθισμάτων που θα μπορούσαν να βοηθήσουν στο σκοπό μας.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Θ. ΓΚΟΓΚΑΚΗΣ - ΣΠΥΡΙΔΩΝ Γ. ΜΟΥΣΑΦΙΡΗΣ

Τα Χριστούγεννα, μία από τις μεγαλύτερες γιορτές της χριστιανοσύνης, ανέκαθεν αναμενόταν με ιδιαίτερη χαρά απ' όλους, μικρούς και μεγάλους. Στην ορεινή ύπαιθρο οι προετοιμασίες αλλά και η ίδια αυτή μεγάλη γιορτή αποκτούσαν ιδιαίτερη σημασία μέσα στην χωρική απλότητα και ξεστασία των σκληραγωγημένων ανθρώπων των βλαχόφωνων τμημάτων της Πίνδου.

Στις αρχές που ακολουθούν θα διαβάσετε για το πως οι Καλαρρυτικοί ανέμεναν και γιόρταζαν το Δωδεκαήμερο (Χριστούγεννα, Πρωτοχρονιά, Φώτα).

Σύμφωνα, λοιπόν, με μαρτυρίες συγχωριανών μας, ουσιαστικά οι προετοιμασίες των χριστουγεννιάτικων γιορτών ξεκινούσαν προς το τέλος Νοεμβρίου, μετά τη γιορτή της Παναγίας Πολυπορτίστιας (21 Νοεμβρίου) με τη γνωστή γιορτή των Ξευγάδων, που εύστοχα θυμίζει το λαϊκό δίστιχο:

«μισόφραγα, μισόσπειρα
μισό έχω στην κοφίνα (ή στο αμπάρι)».

Στις αρχές του πρώτου χειμωνιάτικου μήνα οι περισσότεροι απ' τους ξενιτεμένους συγχωριανούς μας επέστρεφαν στους Καλαρρύτες με σκοπό να γιορτάσουν τις άγιες εκείνες μέρες του χρόνου μαζί με τις οικογένειές τους, τους συγγενείς και τους φίλους τους. Εκείνες οι μέρες αποτελούσαν και τις διακοπές των ξενιτεμένων μας που «αποδημούσαν» και πάλι απ' το χωριό προς το τέλος Μαρτίου.

Οι γυναίκες ήταν εκείνες που αναλάμβαναν το μεγαλύτερο μέρος των γιορτινών προετοιμασιών: έπρεπε να ασχοληθούν με την καθαριότητα των σπιτιών τους, τα γλυκίσματα, το γιορτινό τραπέζι. Η σφαγή των ζώων γινόταν συνήθως μια εβδομάδα πριν τα Χριστούγεννα. Όλες οι οικογένειες πριν τη γιορτή κυριώς χοιρινό κρέας (κάρνι ντι πόρκου) από το διπλανό Μαστούκι, όπου η εκτροφή των χοίρων ήταν πιο διαδεδομένη απ' ότι στους Καλαρρύτες. Επίσης, από το ίδιο αυτό χοιρινό κρέας κάθε οικογένεια εξασφάλιζε το απαραίτητο για τα φαγητά λεία, την ονομαστή αλευριά (καβραμής), την οποία παρασκεύαζαν με βάση το βραστό χοιρινό κρέας και τα πράσα. Ακόμα με χοιρινό κιμά τυλιγμένο μέσα σε φύλλα λάχανου έφτιαχναν και τα γιαπράκια.

Συμπλήρωμα του τραπέζιού εκείνων των ημερών ήταν ο παστούρμας και η μπαζίνα. Τον παστούρμα τον έφτιαχναν συνήθως το φθινόπωρο ως εξής: αφού ξεκολλάναν το κρέας γίδας ή προβάτου, το αλάτιζαν και το κυλούσαν σ' αλεύρι καλαμποκίσιο μέσα σε ξύλινη σκάφη και το έκοβαν σε λωρίδες. Στη συνέχεια το άπλωναν σε αρμαθιές στο κατώι των σπιτιών για να στεγνώσει μέσα σε πάνινες σακούλες. Τον παστούρμα, λοιπόν, τον έφτιαχναν στα κάρβουνα, αλλά κυρίως που χρησιμοποιούσαν για να νοστιμαίνουν την κουρκούτη (μπαζίνα) ή τον τραχανά, που οι παπούδες μας συνήθιζαν να τρώνε το χειμώνα.

Όσον αφορά στα γλυκίσματα, ήταν πολύ απλά στην παρασκευή τους αλλά νοστιμότατα και περιζήτητα από μικρούς και μεγάλους! Οι Καλαρρυτιώτισσες νοικοκυρές έφτιαχναν με βάση τα αυγά, το αλεύρι, το λάδι, τα καρόδια και το μέλι, τις δίπλες (καρκανάκια ή σπάργαλα του Χριστού). Παράλληλα, την παραμονή ετοιμάζαν και το χρυσόψωμο που θα κοβόταν στο γιορτινό τραπέζι, καθώς και τα κολουρία.

Αξίζει εδώ ν' αναφέρουμε ότι ιδιαίτερη χαρά έπαιρναν τα παιδιά κάθε οικογένειας, αφού οι μονάδες ετοιμάζαν ξεχωριστά γι' αυτό κολουρία, σε σχήμα κούκλας για τα κορίτσια, τοποθετώντας στο μέσον της ψίχα καρυδιού (σουμπρο), για τα δε αγόρια κολουρία σε σχήμα σταυρού ή το μονόγραμμά τους.

Για τους μικρούς (αγόρια και κορίτσια) που γύριζαν κατά ομάδες από σπίτι σε σπίτι όλο το χωριό, η μέρα του Άι-Κολιγτρού ήταν πολύ σημαντική. Παντού αντηχούσαν οι φωνούλες τους να τραγουδούν τα κάλαντα:

Κουλίνα, μιλίντα,
του Χριστού τα σπάργαλα
του παιδιού την κλούρα

νένη κουλάκλου τέτα
κ Βα στάλλω κουκότλου
μεσ' του πράγγου ντι ούσα.
ο' Βα σ' λου μπά'γκου του τρέ ταφί
νι Βα λ' μουνζί
τρ' σουμουρι.

Δωσ' μου κολουρία θειά,
γιατί θα σου σπάξω τον κόκορα
μέσα στο κατάρφι της πόρτας (σου)
και θα τον βάλλω σε τρία ταφιά
και θα τρως
ως της Παναγίας (τον Δεκαπενταύγουστο)!

Τα αγόρια μάλιστα συνήθιζαν να έχουν δεμένο πάνω τους έναν γερό σπάγγο ως εξής: Η μια άκρη του ήταν καλά δεμένη στο μπροστινό μέρος του λουριού του παντελονιού τους, ενώ την άλλη την κρατούσαν στο χέρι τους, φέρνοντας τον σπάγγο πίσω από την πλάτη, σαν να ήταν δηλ. μια φαρέτρα. Στον σπάγγο, λοιπόν, αυτό περνούσαν τα κολουρία που έπαιρναν ως φιλοδώρημα από το κάθε σπίτι όπου έλεγαν τα κάλαντα. Χαρακτηριστικό ακόμη είναι το γεγονός πως όταν έφτανε η ώρα του απολογισμού των «κερδών», κάθε πιστοικός γνώριζε καλά από ποιο σπίτι ήταν το καθένα απ' όλα τα κολουρία που είχε περασμένα στο σπάγγο του και

ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ (Ιανουάριος 1998)

αυτό λόγω της διαφορετικής τεχνολογίας στην παρασκευή κολουριών που χαρακτήριζε κάθε νοικοκυρά. Έτσι, λοιπόν, η παραμονή έβρισκε την οικογένεια γύρω από το τζάκι ν' ακούει ιστορίες της γιαγιάς με ήρωες τους καλκανιτάρους. Οι γρηαιότερες απ' τις Καλαρρυτιώτισσες αναφέρουν πως εκείνη την ημέρα κάθε νοικοκυρά φρόντιζε να έχει στο τζάκι του σπιτιού της ένα μεγάλο κούτσουρο, γιατί, σύμφωνα με τα λεγόμενά τους, όποιο νοικοκυριό είχε το μεγαλύτερο κούτσουρο, εκεί η Παναγία θα γεννούσε το Θεό Βρέφος.

Εξάλλου, σ' αυτό το σημείο θα πρέπει ν' αναφέρουμε πως τη γιορτινή ατμόσφαιρα του σπιτιού συμπλήρωνε η ύπαρξη του αρκουδοπαύραρου ή γκι (λαβρός) που κοβόταν στην Πουλιάνη ή του μαλόκενδρου ή κέδρου, όλα υποκατάστατα του σημερινού χριστουγεννιάτικου δέντρου.

Έτσι, πριν ακόμα ημερεύσει, οι καρμπάδες του Άι-Νικόλα καλούσαν όλο το χωριό για τη χριστουγεννιάτικη Θεία Λειτουργία. Μικροί-μεγάλοι, λοιπόν, ντυμένοι με τα γιορτινά τους ρούχα και κρατώντας στα χέρια τους φαναράκια που κατασκεύαζαν οι ίδιοι από τσίγκο και γυαλί, έχοντας τοποθετήσει στο εσωτερικό λυχναράκι με πετρέλαιο, κατευθύνονταν απ' όλους τους μαχαλάδες προς την εκκλησία.

Η σημερινή γενιά των σαραντάρηδων και πενήνταρηδων θυμάται τον έντονο ανταγωνισμό μεταξύ των πιστοικών της εποχής για τα φαναράκια τους, που αποτελούσαν εργαλείο κάθε οικογένειας, μιας και εκείνα τα χρόνια δεν είχε ακόμα φτάσει ο ηλεκτρισμός στα ορεινά μας χωριά.

Μετά την εκκλησία, όλες οι οικογένειες επέστρεφαν στα σπίτια τους για το γιορτινό τραπέζι, για το οποίο αδημονούσαν όλοι ανεξαρέτως, καθώς είχε προηγηθεί μεγάλη περίοδος νηστείας.

Ιδιαίτερη αναφορά θα πρέπει να γίνει στα «γιορτάσια» της ημέρας. Τον πρώτο λόγο είχε ο παπάς του χωριού, που περνούσε από τα σπίτια όλων όσων γιόρταζαν, για να σηκώσει το «κύψωμα», χρόνο που δυστυχώς έπαινα να υπάρχει τα τελευταία χρόνια.

Οι άνδρες, λοιπόν, συγκεντρώνονταν κατά ομάδες και με τη συνοδεία ντόπιων οργανοπαϊχτών επισκέπτονταν τους εορτάζοντες. Αξέχαστοι θα μείνουν, ειδικά στους παλιότερους, οι οργανοπαίχτες Θωμάς Σιουτάκης, Κώστας Διαμάντης, Κώστας Χαλίδας, οι αλησμόνητοι στα νεότερα χρόνια, Τόλης Μπεσίρης, Παντελής Μπεσίρης (Σαντίκης), Τάκης Μπεσίρης, καθώς και άλλοι αξιόλογοι ντόπιοι καλλιτέχνες.

Το πρώτο ρακί οι επισκέπτες το έπιναν στην εξώπορτα, όπου τους καλοδέχονταν οι σπιτονοικοκύρδες. Στη συνέχεια περνούσαν στο εσωτερικό του σπιτιού και βολεύονταν όπου έβρισκε ο καθένας. Στον οντά, στα μπίσια, στα σεντούκια και ενίοτε... στο πάτωμα σταυροπόδι! Το απόγευμα ήταν η σειρά των γυναικών για επισκέψεις, που ντύνονταν με την επίσημη Καλαρρυτιώτικη στολή (φούστα, σάrika, ζώνη, ποδιά, μαντήλι με κουκάκια και τα ακριβά λούτρινα γοβάκια).

Κάπως έτσι λοιπόν οι πρόγονοί μας υποδέχονταν και γιόρταζαν τις άγιες ημέρες των Χριστουγέννων, μετά το πέρας των οποίων ανέμεναν με χαρά τον ερχομό της νέας χρονιάς.

Πρωτοχρονιά

Σειρά στις γιορτές του Δωδεκαημέρου έχει η Πρωτοχρονιά, που δεν παρουσιάζει τίποτε το ιδιαίτερο σε σχέση με τον εορτασμό της σε άλλες περιοχές της χώρας μας, με κύριο χαρακτηριστικό τη βασιλόπιτα.

Έτσι, μέσα στην ίδια εορταστική ατμόσφαιρα την παραμονή και πάλι οι πιστοικάδες έβγαλλαν στα καλντερίμια για τα κάλαντα. Οι νοικοκυρές με τη σειρά τους φρόντιζαν για τη βασιλόπιτα, που στην περίπτωση του χωριού μας ήταν κοτσάτια. Όσο για το φλουρί, συνήθως ήταν ένα κέρμα μικρής αξίας που προοριζόταν μάλλον για τους μικρούς!...

Φώτα

Πρωταγωνιστής της τελευταίας αυτής ενότητας της γιορταστικής περιόδου ήταν ο παπάς του χωριού, που περνούσε με το παπαδάκι και το κατασολάκι με το βασιλικό απ' όλα τα σπίτια για τον αγιασμό τους. Σύμφωνα με τις πηγές μας, κατά την περίοδο πριν τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, στο χωριό μας υπήρχαν δύο ιερείς (ο παπα-Κώστας Μπελεβέτης και ο παπα-Νικόλαος Ζαρίμπας), που ο καθένας τους είχε στη δικαιοδοσία του έναν από τους δύο μαχαλάδες στους οποίους χωριζόταν ατύπως το χωριό.

Κλείνοντας στο σημείο αυτό το σημερινό μας αφιέρωμα στο Δωδεκαήμερο των Χριστουγέννων, οφείλουμε να τονίσουμε πως τα παραπάνω έθιμα και συνήθειες άρχισαν ν' αλλοιώνονται ή και να εξαφανίζονται από το 1960 και μετά, οπότε τα χωριά μας ερήμωσαν.

Ελπίζουμε, αγαπητοί πατριώτες και φίλοι των Καλαρρυτιών, με την πρώτη μας αυτή επαφή να μπορούμε, όπως ευχηθήκαμε και στην εισαγωγή της έρευνάς μας, να σας μεταφέρουμε όσο πιο πιστά γίνεται την πλούσια και ποδημη παράδοση μας μέσα από τις δικές σας μνήμες και μαρτυρίες.

Δεν θα παραλείψουμε, βεβαίως, να ευχαριστήσουμε όλους όσους βοήθησαν στην πρώτη μας αυτή έρευνα: τις σεβάσμιμες Καλαρρυτινές, Μαυροσάφια Καλλόπη, Γκογκάκη Μαργαρίτα και τους συγχωριανούς μας, κους Μπεσίρη Δημήτρη, Ζαγκλή Ναπολέοντα και Μπουδάκη Δημήτρη, με την πεποίθηση ότι και στις επόμενες προσπάθειές μας θα βρούμε την ίδια ζεστή ανταπόκριση και από άλλους ακόμη.

Τούτες τις μέρες, φίλοι μας, το σπίτι γίνεται εστία και φρούριο των ανθρώπων αισθημάτων, φωνιά αγάπης και ζεστασιών, που την περιμένουν με λαχτάρα όσοι ετοιμάζονται να τη ζήσουν, αλλά και με τραγική νοσταλγία εκείνοι που θα τη στερηθούν...

ΤΟ ΠΡΟΞΕΝΙΟ ΤΗΣ ΜΑΡΟΥΛΑΣ

Γράφει: Ο κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΖΩΓΚΟΣ

Από την εποχή που βγήκαν οι άνθρωποι από τις σπηλιές, σιγά-σιγά οργανώθηκαν σε μεγάλες μητριαρχικές οικογένειες. Σε μια, ας την πούμε έτσι, ταξική κοινωνία.

Πρώτα, κατόρθωσαν να ημερέψουν αρκετά ζώα και παρατηρώντας τη φύση βρήκαν τον τρόπο της γεωργικής καλλιέργειας. Βάλανε τα θεμέλια για την κοινοτική συμβίωση. Παρατήρησαν δε ότι οι αιμομικτικές καταστάσεις προκαλούσαν προβλήματα υγείας. Έτσι, λοιπόν, φρόντιζαν οι νέοι να βρουν το ταιρί τους από άλλες οικογένειες.

Όταν αυτό συνέβαινε, αμφότερες οι οικογένειες των νέων στήναν μια καλύβα κοντά τους ή λίγο μακρύτερα, τους δίδαν και λίγα γίδια. Αυτό που λέμε τώρα γονική παροχή. Με τους αιώνες, αυτή η καλοκάγαθη παροχή από τον πολιτισμένο κόσμο ονομάστηκε προίκα. Ναι μεν ήταν όταν έχει τον χαρακτήρα των πιο πάνω προγόνων μας.

Μέχρι και τις αρχές του αιώνα αυτού που διανύουμε, οι γονείς αποφασίζουν για τους νέους, χωρίς να τους ρωτήσουν καν με ποιόν ή ποιά θα παντρευτούν, κυρίως για τις κοπέλες που δεν τολμούσαν ν' αντισταθούν.

Αυτό βέβαια τώρα έχει ατονήσει.

Προίκα. Τι σκληρή και πικρή λέξη γι' αυτούς που τους την ζητούσαν και δεν είχαν ή είχαν λίγα και τους ζητούσαν πολλά και μερικές φορές εκβιαστικά. Για άλλους πάλι που δεν είχαν και ήλπιζαν σ' αυτή, η λέξη προίκα ακούγονταν στ' αυτιά τους γλυκόχη. Οι έχοντες την προίκα την ζητούσαν επίμονα και μεγάλα.

Τι δυσκολίες στους γονείς, στα παιδιά, στα συναισθήματα, στον έρωτα, στις εκφρασμένες ή ουδέποτε εκφρασθείσες συμπάθειες!

Στον τόπο μας υπήρχε η ιδιαίτερη κατάσταση, λόγω του ότι μέρους των κατοίκων ήταν (και είναι) μετακινούμενοι κατ' ανάγκη, διότι ασχολούνταν με την κτηνοτροφία και έτσι το φθινόπωρο έφευγαν για τα χειμερινά λιβάδια, στη Βόνιτσα, Λέριβεζα, Τσιότι, Τύρναβο, Ελασσόνα, Αράβη και αλλού. Την άνοιξη ξαναγυρίζαν στον τόπο τους. Οι συνθήκες αυτές δημιουργήσαν έθιμο έτσι ώστε οι γάμοι να γίνονται μόνο το καλοκαίρι. Επανερχόμενοι λοιπόν την άνοιξη, η πρώτη δουλειά των γυναικών ήταν ν' ανοίξουν τα σπίτια ν' αεριστούν, ν' τα αεριοσώσουν και αμέσως μετά να σπείρουν τον κήπο και λουλούδια στις γλάστρες. Τα λουλούδια τα πρόσχαν ιδιαίτερα οι κοπέλες, που ήταν σε ηλικία γάμου, γιατί αν τους έβγαине το τυχερό,

όπως έλεγαν, έπρεπε να έχουν πολλά λουλούδια για να τα προσφέρουν στους καλεσμένους στους γάμους τους, όταν θα έρχονταν να τις πάρουν ντυμένες νύφες. Τα λουλούδια τα φρόντιζαν και οι πιο μικρές κοπέλες, που μόλις είχαν μπει στην εφηβεία, με την ενδόμυχη σκέψη «που ξέρεις τι μπορεί να συμβεί!». Το ένστικτο γαρ. Αντίθετα, οι μεγαλύτερες, ας μη τις πούμε αλλιώς, απέφευγαν το ελάχιστον επιδεικτικά ν' ασχολούνται με τις γλάστρες και αυτό για να μην αντικρύζουν τις ερωτικές ματιές των άλλων, νιώθοντας ότι τους εγκατέλειπε η ελπίδα του γάμου. (Αν δεν ελπίζεις, πώς μπορείς να περιμένεις τ' ανέλπιστο. Ηράκλειτος).

Έτσι, λοιπόν, οι γονείς των κοριτσιών βάζαν σ' εφαρμογή τις από καιρό σκέψεις τους, το πού θ' απευθυνόταν οι ίδιοι ή το συνηθέστερο με προξενική, ο οποίος έπρεπε να είναι ένα πρόσωπο σοβαρό, συγγενής, γείτονας ή φίλος, για να επισκεφθεί τους γονείς των νέων. Αυτό έπρεπε να γίνει στο διάστημα των 20 περίπου ημερών, από το πανηγύρι της Αγίας Παρασκευής έως το πανηγύρι της Παναγίας, στις 15 του Αυγούστου. Η πρωτοβουλία, κατά κανόνα, ανήκε στους γονείς των κοριτσιών. Το αντίθετο ήταν μάλλον ασυνήθες κατά το έθιμο.

Αν η πρόταση γινόταν κατ' αρχήν δεκτή, ακολούθως έμπαινε το θέμα της προίκας, που στο κτηνοτροφικό στοιχείο συνίστατο συνήθως σε έναν αριθμό προβάτων 30-50 ή και περισσότερα. Δεν έλειπαν συνήθως οι διαφωνίες για τον αριθμό των προβάτων και άρχιζε το παζάρι! Όταν οι αξιώσεις ήταν επιμονές, οι προξενικές αποχωρούσαν με ευγένεια, λέγοντας ότι «με μια τεσokuριά δεν κόβεται το δένδρο», αφήνοντας ανοιχτή την πόρτα για επανασυνάντησή ή και το απέκλειαν στρεφόμενοι προς άλλη κατεύθυνση.

Το οξύμωρο, το ακαταλόγιστο, ήταν και όταν γινόταν δεκτή η επιμονή αξίωση για περισσότερα προβάτα και στο τραπέζι του γάμου σφάζονταν πολλά-πλάσια από την διαφορά που είχαν με τέτοια σπατάλη, που πολλές φορές δεν καταναλώνονταν όλα, ώστε πετιόνταν ως ακατάλληλα πλέον. Για τους ντόπιους (ας τους πούμε έτσι) ο χρόνος δεν ήταν τόσο πιεστικός. Πολλοί απ' αυτούς ήταν ταξιδευόμενοι και έρχονταν να καλοκαίρια στον τόπο τους. Πρώτοι και καλύτεροι οι νέοι που είχαν πάρει την απόφαση να παντρευτούν.

Η διαδικασία δεν διέφερε και πολύ με την πιο πάνω, μόνο ότι το επίπεδο ήταν πιο πολιτισμένο και ενεργούσαν με περισσότερη περίσκεψη. Πρώτον, ερευνούσαν τις προτιμήσεις των παιδιών τους, αλλά αυτοί ήθελαν ν' αποφασίζουν. Δεν τους πέρναγε όμως πάντα. Συχνά παρουσιάζονταν αντιδράσεις από αμφότερα τα φύλα, μέχρι και επανένσταση, κυρίως από τους νέους.

Οι γονείς προανατολίζονταν προς το τερπνόν μετά του ωφελίμου. Το ωφέλιμο ήταν η προίκα, η οποία σχεδόν πάντα ήταν λίρες χρυσές, που κυκλοφορούσαν τότε. Η αξία τους ήταν 25 δραχμές, ήτοι αμοιβή 20 περίπου ημερομισθίων.

Εδώ οι διαπραγματεύσεις ήταν πιο σκληρές απ' αυτές των κτηνοτρόφων. Αρχίζαν συνήθως από τον αριθμό των 30 λιρών μέχρι 100-200 και άνω, αναλόγως της διαθέσεως και της οικονομικής ευρωστίας της οικογένειας.

Η προίκα έπρεπε να καταβληθεί την Πέμπτη, δηλαδή 3 ημέρες προ του γάμου. Τις λίρες τις τύλιγαν σε ένα μεταξωτό πολύχρωμο μαντίλι και τις παρέδιδαν στον πατέρα του γαμπρού. Την άλλη μέρα ξεκινούσαν οι ετοιμασίες. Σφάζαν 2-3 πρόβατα, που με αυτά το τραπέζι του γάμου ήταν σίγουρα πιο φροντισμένο, πιο νοικοκυρεμένο και το γλέντι άκρως απολαυστικό και πολιτισμένο με το Καλαρρυτιώτικο ταπεραμένο. Θα αναφέρω 2-3 περιστατικά (αυθεντικά) το πώς γίνονταν οι διάλογοι στις διαπραγματεύσεις.

Ο Γρηγόρης είχε μια όμορφη κοπέλα και ήθελε να την παντρεύει με έναν καλό νέο και όμορφο. Αυτά τα προσόντα η είχε ο γιός του Γούλα. Πήγε μόνος του χωρίς μεσάζοντες και έκανε την πρόταση στον Γούλα, η οποία κατ' αρχήν του άρεσε. Αμέσως μπήκαν στο οικονομικό θέμα. Ο Γρηγόρης του είπε ότι με δυσκολία θα μπορούσε να συγκεντρώσει 30 λίρες. Ο Γούλας απάντησε ότι αν είναι διπλάσια έχει καλώς, αν όχι, δεν γίνεται τίποτα. Ο Γρηγόρης δεν είχε άλλη δυνατότητα, αλλά και αν είχε με τον τρόπο που του απάντησε δεν θα τις έδινε και του είπε θα σας τις δώσω αν αυτή τη στιγμή εσύ μου δείξεις έστω δύο λίρες. Ήταν βέβαιος ότι δεν είχε ούτε μία και έφυγε όχι και πολύ στενοχωρημένος.

Άλλη περίπτωση. Αυτή στο διπλανό χωριό. Ο Αντώνης πήγε προξενιά στον Νικόλα για το γιό του. Αφού τον άκουσε ο Νικόλας ίσως το μεγάλο μουστάκι του και με ύφος και χειρονομία νεποτισμού του είπε: «Αντώνη, πιο κάτω, πιο κάτω», το είπε δυο φορές αυτό για να δώσει έμφαση και εννοούσε σε πιο χαμηλή τάξη να απευθυνθεί. Ο Αντώνης απάντησε: «Πού με στέλνεις, βρε Νικόλα, δεν έχει παρακάτω. Πιο κάτω είναι γκρεμός». Και πράγματι δεν είχε πιο κάτω. Γιατί ο Νικόλας δεν ήταν μόνο φτωχός σε χρήματα, αλλά πάμπωχος σε μυαλό.

Το τελευταίο περιστατικό, που μ' αυτό θα κλείσω, δίνοντας ένα τόπο, μια νότα, ευφροσύνης, ήταν το ακόλουθο:

Ο Ανδρέας συνάντησε στην Γκούρα τον Παύλο και του είπε: «Το βραδάκι

θέλω να έρθω στο σπίτι σου, θα είσαι εκεί;». «Και βέβαια θα είμαι», είπε ο Παύλος, που αμέσως κατάλαβε το λόγο της επίσκεψης. Πράγματι, το βράδυ πήγε και ο Παύλος τον πέρασε στο καλό δωμάτιο, να είναι μόνοι τους. Και οι δύο είχαν σχέση με την κτηνοτροφία, με τη διαφορά ότι ο Παύλος δεν μετακινείτο τον χειμώνα, έμενε μόνιμα στο χωριό. Αφού τον κέρασε ένα τσίπουρο, ο Ανδρέας λίγο συνεσταλμένος είπε: «Καθώς ξέρεις έχω κόρη της παντρειάς. Νομίζω ότι και ο γιός σου είναι έτοιμος για παντρεία, τον οποίο και συμπαθώ. Τι θα έλεγες να συμπθεριάσουμε;». «Εντάξει», απάντησε ο Παύλος, παίρνοντας το μπουκάλι με το τσίπουρο να πιούνε μαζί, εκφράζοντας έτσι την συγκατάθεσή του. «Στάσου, βρε Παύλο, να πούμε και για την προίκα. Η οικογένειά μου αποτελείται από 10 άτομα και έχουμε 200 πρόβατα, άραγε πέφτουν 20 πρόβατα στον καθένα. Αυτό είναι και το μερίδιο της Μαρούλας». «Εντάξει», είπε πάλι ο Παύλος και ξαναπέρασε το μπουκάλι με το τσίπουρο. «Στάσου, βρε Παύλο, να σου πω. Εμείς, η οικογένειά της θα δωρίσουμε στο κάθε άτομο ένα πρόβατο και έτσι η προίκα της Μαρούλας θα γίνει 30 πρόβατα». «Εντάξει», είπε ξανά ο Παύλος και αυτή τη φορά το μπουκάλι γέμισε τα ρακοπότρη με τσίπουρο και αγκαλιάστηκαν. Εκείνη την ώρα έμπαινε στο δωμάτιο ο γιός, κατάλαβε τι γίνονταν και το δέχτηκε ευχαρίστως, διότι συμπαινούσε τη Μαρούλα. Τον αγκάλιασαν, τον φίλησαν και αυτός τους φίλησε το χέρι, ακούγοντας τις ευχές τους. Το ίδιο συνέβη και όταν μπήκαν και τα άλλα μέλη της οικογένειάς του Παύλου. Μετά τον εναγκαλισμό ο Παύλος ξεκρέμασε το όπλο (γκρα) και από το παρθύριο έριξε πυροβολισμούς. Μ' αυτούς διαδηλώνονταν κατ' έθιμο το λογοδόσιο.

Φεύγοντας ο Ανδρέας από το σπίτι του έκανε τον σταυρό του. Η Μαρούλα κάτι είχε μυριστεί για το που πήγαινε ο πατέρας της. Παίρνει το πλέξιμο της και κάθισε στο πεζούλι, που σε όλη την έκτασή του ήταν γεμάτο από γλάστρες με πάρα πολλά λουλούδια. Η αγωνία και η προσοχή της βρισκόταν σε ένταση. Κάτι περίμενε. Ξάφνου ακούστηκαν οι 5 ντουφεκιές. Το πλέξιμο από τα χέρια της κύλησε στο πάτωμα και δάκρυα χαράς κύλησαν στα ροδαλά μάγουλά της, γιατί αγαπούσε κρυφά από καιρό τον γιό του Παύλου, χωρίς να το ήξερε κανείς, μόνο η Μαρούλα.

ΑΥΘΕΝΤΙΚΟ

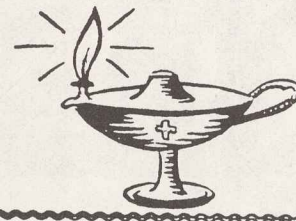
Γράφει ο Απόστολος Ζώγκος

Καλοκαιρινό βραδάκι κοντά στο σούρουπο, στου Μουσαφίρη το πεζούλι καθόταν ο Μπολάνος, η κόρη του και η Μαρία Μουσαφίρη. Στο άλλο πεζούλι καθόταν ο Φίλιππος, ο Ναθαν... ε,ε,ε... συνάμην, ο Δημήτρης και ο Ζώγκος. Κάποιος περνώντας συζητούσε με τον Μπολάνο, λο οποίος σε μια στιγμή του λέει:

- Πού έχεις αφήσει το αυτοκίνητό σου;
- Να, εκεί στον απάνω δρόμο.
- Καλά θα ήταν να το έφερνες στο δικό μου περιφραγμένο χώρο.
- Γιατί; Κινδυνεύει εκεί από κλέψιμο;
- Όχι, βέβαια, αλλά τα γελάδια ζουνται απάνω του και σπάνε τους καθρέπτες.
- Παρακαλώ! Ακούστηκε δυνατά η φωνή κάποιου άλλου από την παρέα, που μήνη στη συζήτηση.

- Προσέχετε πώς μιλάτε για τα γελάδια μας, που διακρίνονται για την κοκεταρία και τη φιλαρκεσία τους. Αφού τακτοποιήσαν τις αφέλειές τους στη μετωπισία χώρα, ανάμεσα στα κέρατά τους δηλαδή, με το συμπάθειο, κοιτώντας τους καθρέπτες με μια λάμψη ναρκισσομανίας να ξεπηδά στα θλιμμένα τους μάτια, ξάφνου καταλαμβάνονται από υστερία, γιατί θυμούνται ότι έχουν άντρες βόδια και τότε ξεστονούν στους καθρέπτες και τα κάνουν γυαλιά-καρφιά. Δεν εκτονώνονται και εν συνεχεία καταβαίνουν στους δρόμους που κάνουν γυαλιά-καρφιά. Δεν εκτονώνονται και εν συνεχεία καταβαίνουν στους δρόμους που κάνουν γυαλιά-καρφιά. Δεν εκτονώνονται και εν συνεχεία καταβαίνουν στους δρόμους που κάνουν γυαλιά-καρφιά. Δεν εκτονώνονται και εν συνεχεία καταβαίνουν στους δρόμους που κάνουν γυαλιά-καρφιά.

Ύστερα, αφού ηρέμησουν, σκέπτονται προς τι τόση προσπάθεια καλλωπισμού; Πάλι όμως την άλλη μέρα η θηλυκή φιλαρκεσία επανέρχεται και πάλι. Την πληρώνουν οι καθρέπτες και τα καλντερίμια. Για όλα αυτά ίσως να φταίνε τα βόδια. Περιμένουμε και τουρισμό!

ΛΑΔΙ
ΣΤΟ
ΛΥΧΝΑΡΙ

Οι πρόσφατοι κρίκοι της αλυσίδας αγάπης και τα καινούργια φτερά για το Σύνδεσμά μας και την εφημερίδα μας είναι:

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «Κ.Ν.»

- Δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ.) η Οικογένεια Δημητρίου Μαντζαβίνη, που διαμένει στα Ιωάννινα, στη μνήμη της μητέρας της Αναστασίας Γ. Μαντζαβίνη.

- Εικοσιπέντε χιλιάδες (25.000 δρχ.) η κ. Αθηνά Μίντζα-Αναγνωστάκη, που διαμένει στην Αθήνα.

- Δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ.) η κ. Μπαζάκη-Λιακοπούλου Ελένη, που διαμένει στα Καμμένα Βούρλα.

- Ογδόντα δολάρια Καναδά (80 δολ.) ο κ. Τόλης Τούντας, ιατρός, που διαμένει στο Τόροντο του Καναδά.

- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) ο κ. Μενέλαος Μέλλιος, που διαμένει στη Βουλιαγμένη Αττικής.

- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) η κ. Ντίσα Τουλούπη-Μαρέτη, που διαμένει στην Παραμυθιά.

- Δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ.) η κ. Όλγα Παπαπάνου, που διαμένει στην Πάτρα.

- Δύο χιλιάδες (2.000 δρχ.) ο κ. Απόστολος Κουκουθιάκης, που διαμένει στο Μακροχώρι Λάρισας.

ΓΙΑ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

- Δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ.) η κ. Αντωνία Αρλέτου, που διαμένει στο Δροσικό, στη μνήμη του συζύγου της, Αλεξάνδρου Αρλέτου.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Αρραβύνες

- Ο Γεροδήμος Απόστολος του Αλεξάνδρου με την εκλεκτή της καρδιάς του Λαμπρινή Παπανικολάου του Σπυριδωνά από την Αμφίθεα.

- Η Αναστασία Δημητρίου Μαντζαβίνη, ιατρός, με τον εκλεκτό της καρδιάς της Κων/νο Ταυδάκη, ιατρό.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου μας συγχαίρει τα νέα ζεύγη των μνηστευμένων και τους εύχεται καλά στεφάνια.

Γάμοι

- Η κ. Αναστασία Γκογκάκη του Κων/νου με τον κ. Ταξιάρχη Φακίρη του Χρήστου, στα Γιάννενα.

- Η κ. Κων/να Γ. Γκατζόγια με τον κ. Νίκο Γ. Παλάσκα, στη Λάρισα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου μας συγχαίρει τα εκλεκτά ζεύγη που παντρεύτηκαν και εύχεται στους νεόνυμφους «ΧΑΡΟΥΜΕΝΗ και ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΗ ΖΩΗ».

Θάνατοι

- Η κ. Αναστασία Γεωργίου Μαντζαβίνη, στα Γιάννενα.

- Η κ. Ελένη Μόκα, στα Πλατανούλια Λάρισας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου μας εκφράζει τη βαθύτατη λύπη και οδύνη του για το θάνατο των εκλεκτών και αγαπητών συμπατριωτισσών μας, συλλυπείται τους οικείους τους και εύχεται, όπως το χόμα που τις σκέπασε, να είναι ελαφρύ και η μνήμη τους αιωνία.

Επιτυχίες Συμπατριωτών στο διαγωνισμό Συνοριακών Φρουρών

Κατά τον πρόσφατο διαγωνισμό Συνοριακών Φρουρών, που πραγματοποιήθηκε το Υπουργείο Δημοσίας Τάξεως πέτυχαν μεταξύ των άλλων και οι παρακάτω συμπατριώτες μας.

1. Μπαρμπούτης Δημήτριος του Κων/νου, Καθηγητής Φιλολόγος.
2. Γκατζόγιας Παύλος του Παντελή, Δάσκαλος και
3. Γκογκάκης Αναστάσιος του Θεοδώρου, Καθηγητής Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου μας συγχαίρει θερμά τους συμπατριώτες μας Συνοριακούς Φρουρούς, για την επιτυχία τους και τους εύχεται καλή σταδιοδρομία και καλή επιτυχία στα νέα τους καθήκοντα.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΓΙΟ ΝΙΚΟΛΑΟ Κ' ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

Από το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο Αγίου Νικολάου Καλαρρυτών, ανακοινώνονται οι παρακάτω προσφορές, συμπατριωτών και φίλων του χωριού, για τις ανάγκες του Ιερού Ναού:

1. Η κ. Αναστασία Πατιούνη, από τα Ιωάννινα, προσέφερε για τα ανάγκες του Ιερού Ναού, το ποσό των δέκα χιλιάδων δραχμών (10.000), στη μνήμη του συζύγου της Θεοδώρου Πατιούνη.

2. Στη μνήμη της αποθανούσης, στις 6-12-1998, στα Γιάννενα, Αναστασίας Γεωργίου Μαντζαβίνη, προσέφεραν αντί στεφάνου, τα παρακάτω ποσά, για τις ανάγκες του Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου:

- Τα παιδιά της, Δημήτριος και Βασιλική Μαντζαβίνη, το ποσό των 10.000 δραχμών.

Βασιλικής, Αναστασίας, Κων/νου, Φωτίου, Μαρίας, Ιωάννη και Θεοδώρου Σταματάκη.

4. Για την Αγία Τριάδα Καλαρρυτών, τα εγγόνια της προσφάτως αποθανούσης στα Ιωάννινα, Αναστασίας Μαντζαβίνη, Γεώργιος και Αναστασία Δημητρίου Μαντζαβίνη, προσέφεραν το ποσό των 10.000 δραχμών.

5. Ο κ. Ευάγγελος Γκαρτζονίκας και τα παιδιά του, Αθανάσιος και Έλενα Ράπτη, από τα Ιωάννινα, προσέφεραν το ποσό των (30.000) τριάντα χιλιάδων δραχμών, στη μνήμη της συζύγου του και μητέρας των, Όλγας Γκαρτζονίκας.

6. Η κ. Βικτωρία Πατουήνη-Μπακόλα, από τα Ιωάννινα, προσέφερε το ποσό των (5.000) πέντε χιλιάδων δραχμών.

Ο Άγιος Νικόλαος,
προστάτης των απανταχού
Καλαρρυτινών

- Η συμπεθέρα της, από τον Πειραιά, κ. Ευμορφία Φρυγουδάκη, το ποσό των 10.000 δραχμών.

- Η οικογένεια του αναδεκτού της κ. Δημητρίου Μπισοδάκη, από τα Ιωάννινα, το ποσό των 10.000 δραχμών.

- Η αναδεκτή της, κ. Αγαθή Β. Τζουμάκα, από Ιωάννινα, το ποσό των 5.000 δραχμών.

- Η οικογένεια κ. Χριστοφόρου Δογορήτη, από Ιωάννινα, το ποσό των 5.000 δραχμών.

- Η οικογένεια του κ. Θεοχάρη Μήτση, το ποσό των 5.000 δραχμών.

- Ο Πατριωτικός Σύνδεσμος Καλαρρυτών «Η ΠΙΝΔΟΣ», το ποσό των 10.000 δραχμών.

3. Οι κ.κ. Αναστασία και Βασιλική Θεοδώρου Σταματάκη, από τα Ιωάννινα, προσέφεραν, για τις ανάγκες του Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου Καλαρρυτών, το ποσό των 30.000 δραχμών, στη μνήμη των: Γεωργίου,

7. Οι κ.κ. Διονυσία και Νικόλαος Τσακσίρας, από τα Ιωάννινα, προσέφεραν το ποσό των (5.000) πέντε χιλιάδων δραχμών.

8. Η κ. Ευδία Χαρίδων-Τσόλα και ο γιός της Πίνος, από Νέα Υόρκη Αμερικής, προσέφεραν το ποσό των τριάντα πέντε χιλιάδων δραχμών (35.000).

9. Η κ. Ελένη Μπαζάκη-Λιακοπούλου, από τα Καμμένα Βούρλα, προσέφερε το ποσό των δέκα χιλιάδων δραχμών (10.000).

Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο, επίσης ευχαριστεί θερμά και δημοσίως, τον συμπατριώτη μας αργυροχό, από τα Ιωάννινα, κ. ΓΕΩΡΓΙΟ ΧΡ. ΜΟΥΣΑΦΙΡΗ, για την επισκευή του από ετών ευρισκομένου στην αποθήκη του Ναού, παραδοσιακού πολυκάνδηλου, το οποίο και τοποθέτησε στη μόνιμη θέση του, μπροστά στην ιερά πύλη του Ναού.

ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΙΣΤΗΡΙΟΥ

ΝΕΟ Δ.Σ. ΣΤΟΝ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ «Η ΠΙΝΔΟΣ»

Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο του Πατριωτικού Συνδέσμου Καλαρρυτών «Η ΠΙΝΔΟΣ» που προήλθε από τις αρχαιρεσίες της 10ης Ιανουαρίου 1999 αποτελείται από τους κάτωθι:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΜΠΟΥΤΗΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ : ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΜΟΥΣΑΦΙΡΗ
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ : ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΚΟΓΚΑΚΗΣ
ΤΑΜΙΑΣ : ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΑΡΑΕΤΟΣ
ΚΟΣΜΗΤΟΡΑΣ : ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΑΞΟΥΛΑΣ
ΜΕΛΗ : ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΜΟΥΣΑΦΙΡΗΣ
και ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΓΚΟΓΚΑΚΗΣ

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

➔ **Μπουλντόζα στους Καλαρρύτες και μάλιστα μέσα στο ιστορικό και παραδοσιακό χωριό, ιδιαίτερου κάλλους.** Τί να εξυπηρετεί αλήθεια η ενέργεια αυτή;

Θα είναι λυπηρό και αποκαρδιωτικό βέβαια, αν εξυπηρετεί σκοπούς αλλότριους προς την παράδοση του χωριού και μάλιστα σήμερα, που οι Δημοτικοί άρχοντες μετατρέπουν όσο το δυνατόν περισσότερους αυτοκινητοδρόμους σε πεζόδρομους, για να απομακρύνουν τ' αυτοκίνητα.

Οι πρόγονοί μας μας παρέδωσαν ένα χωριό με όμορφα και καλαίσθητα καλντερίμια, με εντυπωσιακά μονοπάτια αλλά και κτίσματα, που προκαλούν θαυμασμό στους ξένους. **Και ασφαλώς ένα τέτοιο χωριό πρέπει να παραδώσουμε κι εμείς στα παιδιά μας.**

➔ Μετά τη συνταξιοδότηση του επί τρεις και πλέον δεκαετίες, λίαν ευδοκίμως υπηρετήσαντος ως Κοινοτικού Γραμματέως **κ. ΚΩΝ/ΝΟΥ ΚΩΣΤΑΚΗ**, η λύση που δόθηκε για την αντικατάστασή του δεν ήταν η πλέον καλύτερη και εξυπηρετική για τους κατοίκους του χωριού μας. Το πλέον σωστό και δίκαιο στις περιπτώσεις αυτές είναι να λύνεται το πρόβλημα σε εύλογο χρονικό διάστημα ή με διορισμό νέου γραμματέα ή με μετάθεσή του από άλλη Κοινότητα, για τη σωστή εξυπηρέτηση των κατοίκων.

Αφού μέχρι σήμερα όμως δεν έχει δοθεί ακόμη οριστική λύση, είναι ανάγκη η Κοινοτική Αρχή να ορίσει αμέσως **μόνιμη ημέρα της εβδομάδας**, κατά την οποία ο Γραμματέας θα βρίσκεται στο Κοινοτικό Γραφείο, για να εξυπηρετεί τους κατοίκους του χωριού.

➔ Σωστή η ενέργεια της Κοινοτικής αρχής του χωριού μας να αποστείλει έγγραφο προς τη Διεύθυνση Τεχνικών του Νομού Ιωαννίνων, προκειμένου να λάβει τα απαραίτητα μέτρα εναντίον του συνεχούς κινδύνου και ιδιαίτερα το χειμώνα, της πτώσεως βράχων πριν και μετά τη σήραγγα του δρόμου που οδηγεί στους Καλαρρύτες. Ένα χρόνιο πρόβλημα που εγγυμονεί σοβαρούς κινδύνους για τους ανθρώπους και τα διερχόμενα οχήματα, που πρέπει να το αντιμετωπίσει άμεσα η αρμόδια Τεχνική Υπηρεσία.

➔ Με λαμπρότητα και επισημότητα γιορτάστηκε στις 6 Δεκεμβρίου 1999 ο προστάτης και πολιούχος του χωριού μας, **Άγιος Νικόλαος**, παρουσία πολλών συμπατριωτών μας, από διάφορα σημεία της χώρας. Την επιμέλεια της Γιορτής και της Αρτοκλασίας είχε ο εξαίρετος συμπατριώτης μας, **κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΚΟΥΜΑΣ**. **Του χρόνου με το καλό έχει σειρά ο Πατριωτικός Σύνδεσμος Καλαρρυτών «Η ΠΙΝΔΟΣ» να γιορτάσει τον Άγιο Νικόλαο.**

➔ Δικαίως διαμαρτύρεται, έντονα, ο Πρόεδρος της Πανελλήνιας Ένωσης Βλάχων, **κ. ΦΩΤΗΣ ΚΙΛΙΠΙΡΗΣ** προς το Κέντρο Έρευνας Μειονοτικών Ομάδων (**ΚΕΜΟ**), το οποίο σε συνέδριό του στη Λάρισα απεκάλεσε τους Βλάχους μειονότητα στον Ελληνικό χώρο. Πρέπει να μάθουν οι κύριοι στο ΚΕΜΟ, **ότι οι Έλληνες Βλάχοι δεν είναι μειονότητα, αλλά πραγματικοί Έλληνες με πολλούς και ηρωικούς αγώνες σ' όλες τις περιόδους της ιστορίας για τα ιδανικά και τα ιερά και όσια της Ελληνικής Φυλής.**

➔ Συγχαρητήρια θερμά στο Διοικητικό Συμβούλιο και τους Αθλητές του **Αθλητικού Ομίλου Καλαρρυτών** για τη λαμπρή πορεία του, που προοιωνίζει τη σίγουρη άνοδό του στη Β' Εθνική κατηγορία.

Μάλιστα, στις 18 Δεκεμβρίου 1998 πραγματοποίησε τον ετήσιο χορό του στη Λάρισα, που ήταν αρκετά επιτυχής.

➔ Δημοπρασία πραγματοποιήθηκε στη Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών του Νομού Ιωαννίνων, για την ανάδειξη μειοδότη εργολάβου, που θα αναλάβει το έργο της ασφαλτόστρωσης του δρόμου που απομένει, προς Καλαρρύτες. Το αποτέλεσμα όμως της δημοπρασίας άργησε να εγκριθεί, λόγω των γραφειοκρατικών διαδικασιών και έτσι η ασφαλτόστρωση του δρόμου δεν θα πραγματοποιηθεί ούτε το Μάρτιο, αφού όλοι γνωρίζουμε ότι ο χειμώνας και το μήνα αυτό είναι βαρύς. Καλή λοιπόν άνοιξη του 1999 κι αν οι καιρικές συνθήκες το επιστρέψουν.

➔ **Ορειβατικό Καταφύγιο στο Μπάρο** προβλέπει πρόταση που υποβλήθηκε στη Νομαρχία Ιωαννίνων από τον Ορειβατικό Σύλλογο Ιωαννίνων, **προϋπολογισμού 80.000.000 δραχμών**. Στην ίδια πρόταση προβλέπεται η βελτίωση και σηματοδότηση των μονοπατιών **Καλαρρυτών-Ματσουκίου προϋπολογισμού 40.000.000 δραχμών** και **Αγίου Γεωργίου Συρράκου-Γέφυρας Κουιάσας Καλαρρυτών προϋπολογισμού 10.000.000 δραχμών**. Πρέπει να σημειωθεί ότι πρόεδρος του Ορειβατικού Συλλόγου Ιωαννίνων είναι ο συμπατριώτης μας **κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ Β. ΜΠΑΡΜΠΟΥΤΗΣ**.

ΤΑ ΚΑΛΑΝΤΑ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΣΕ ΑΝΑΞΙΟΠΑΘΟΥΝΤΕΣ ΣΥΝΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΜΑΣ

Ο Χορευτικός μας Όμιλος με τον Επιθ/τή της Ελληνικής Αστυνομίας Ηπείρου, κ. Ηλία Κροκκίδη, τον Αστυνομικό Δ/ντή κ. Κων/νο Τζαλακώστα και το Διοικητή Τροχαίας κ. Φώτιο Μπουραντά

Τα παιδιά του Χορευτικού μας Ομίλου με το Στρατηγό-Διοικητή της 8ης Μεραρχίας, κ. Γρηγόριο Τεντολούρη

Στις 31 Δεκεμβρίου 1998 (Παραμονή της Πρωτοχρονιάς) ο Λαογραφικός και Χορευτικός Όμιλος «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ», συνοδευόμενος από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Πατριωτικού Σύνδεσμου Καλαρρυτών «Η ΠΙΝΔΟΣ» και το δάσκαλο του Ομίλου, **κ. Ευάγγελο Γούσια**, είπε τα κάλαντα της Πρωτοχρονιάς και απηύθυνε θερμές ευχές, για το νέο έτος 1999 στο **Νομάρχη Ιωαννίνων, στο Δήμαρχο, στο Στρατηγό-Διοικητή της 8ης Μεραρχίας, στον Επιθεωρητή της Ελληνικής Αστυνομίας Ηπείρου, στο Κέντρο Προστασίας Ηλικιωμένων (Γηροκομείο) και στο Ίδρυμα Κοινωνικής Πρόνοιας «ΝΕΟΜΑΡΤΥΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ» (Άσυλο Ανιάτων).**

Η παρουσία των παιδιών του Χορευτικού μας Ομίλου με τις εθνικές τους στολές, συνοδευόμενα από ορχήστρα τεσσάρων οργάνων, από τα ίδια τα παιδιά, ενθουσίασε και εντυπωσίασε τις Αρχές και τους τρόφιμους των διαφόρων ιδρυμάτων και σχολιάστηκε ευμενώς απ' όλους.

Πρέπει να σημειωθεί ότι ο πολυβραβευμένος Λαογραφικός και Χορευτικός Όμιλος «ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» θεώρησε υποχρέωσή του να πραγματοποιήσει τις επισκέψεις αυτές, τις οποίες ασφαλώς θα επαναλάβει και του χρόνου.